

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2019. gada 6. – 12. augusts

Nr. 29 (1591)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

SIBIRIJAS BĒRNI ATKAL CEĻĀ

5. augustā ceļā no Rīgas uz tālo zemi kārtējo, nu jau 12. reizi devās režisores Dzintras Gekas vadītā fonda *Sibirijas bērni* ceļinieki. Šogad ceļš vedīs uz Novosibirsku, Tomsku un Noriļsku, pietās pie Lamas ezera, kur iekārtota piemiņas vieta Baltijas virsniņu nometnei. Ceļinieku vidū ir mūsu laikraksta korespondente Lāsma Gaitniece, tāpat – gaidiet reportāžu! Un atkal jaunu Dz. Gekas filmu, kurā skanēs Pēterā Vaska mūzika, jo arī komponists, kā vienmēr, ir līdzī kinogrupai.

Ceļinieki Tomskas apgabala Staraja Šagarkā

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtīniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

Konta nr.: LV80UNLA0050016243516

ar piezīmi "BL abon" un norādot vārdu, uzvārdu, e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīsi Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv, tālr.: +371 67326761 vai +371 29439423

www.facebook.com/@brivalatvija

[www.twitter.com @briva_latvija](http://www.twitter.com/@briva_latvija)

Mājaslapa: www.brivalatvija.lv

Aizlūgums pie Novosibirskas stacijas

**Latvisko
noriņu
kalendārs**

2. lpp.

**Latvija dienu
ritējumā**

3. – 4. lpp.

**Divi spilgti
mūzikāli
notikumi**

6. lpp.

**Mēs lībieši,
mēs latvieši**

7. lpp.

**Kas ir
PAPS?**

8. lpp.

**Polītiski
represētie
tiekas
Ikšķilē**

10. lpp.

Sporta ziņas

12. lpp.

9 770934 167501 8 | 29

LATVISKO NORIŠU KALENDĀRS

14. AUGUSTS

BBQ vakariņas

Latviešu centrā Toronto

Trešdien Latviešu centrā Toronto būs BBQ vakariņas.

Adrese: 4 Credit Union Drive Toronto, ON M4A 2N8 Canada.

Laiks: no plkst. 17 līdz 20

17. AUGUSTS

Valsts Prezidenta tikšanās ar tautiešiem Berlīnē

Cienītās dāmas, godātie kungi! Mīļie latvieši!

Šī gada 16., 17. augustā Berlīnē darba vizītē būs Latvijas Valsts Prezidents Egils Levits. Sestdien, 17. augustā, plkst. 16 Latvijas vēstniecība Vācijā organizē Levita kunga tikšanos ar Vācijā dzīvojošiem tautiešiem. Tā norisināsies vēstniecības dārzā Berlīnē.

Būsiet laipni gaidīti uz pasākumu!

Lai nodrošinātu pasākuma sekmīgu norisi, mums ir svarīgi zināt viesu skaitu. Tamdēļ savu dalību lūdzam pieteikt līdz 9. augusta darba dienas beigām, nosūtot savu vārdu un uzvārdu uz vēstniecības e-pasta adresi: rsvp.germany@mfa.gov.lv.

19. AUGUSTS

Dokumentālo filmu vakars "The Baltic Way – 30"

Adrese: Kauppakeskus REDI Kerros 3, Hermannin rantatie 5, 00580 Helsinki, Finland

Laiks: no plkst. 18 līdz 20

Pirmdien Igaunijas, Latvijas un Lietuvas vēstniecības Somijā, atzīmējot 30. gadadienu kopš Baltijas ceļa, laipni lūdz visus interesentus uz dokumentālo filmu vakaru "The Baltic Way-30". Visām filmām būs subtitri angļu valodā.

Ieeja par brīvu.

Tā kā vietu skaits ir ierobežots, tad ierašanās pasākumā jāapstiprina līdz 11. augustam.

Dokumentālās filmas:

Balti tee (*The Baltic Way*). *Eesti Kroonika (Estonian Chronicle)* No. 18, 1989, dir. Ants Vill (10 min.)

Krustceļš (*Homeland*), dir. Juris Podnieks (64 min.)
Nepakartojamas Baltijos kelias (*Remarkable Baltic Way*), dir. Laura Paukštē, (26 min.)

Pasākumu organizē: Igaunijas, Latvijas un Lietuvas vēstniecības Somijā

24. AUGUSTS

Pasaku stunda bērniem Malmē, Zviedrijā

Pavasariņš sveiciens visām ģimenēm ar vēlmi vairāk laika vēlēt lasīšanai kopā ar saviem bērniem latviski!

Dienvidzviedrijas Latviešu biedrība aizsāk jaunu nodarbību ciklu un laipni aicina vecākus ar bērniem (2 – 5gadi, bet vecākie brāļi un māsas arī var pievienoties) uz "Pasaku stundu" latviešu valodā.

Sestdienās no plkst. 11 – 12

- 28. septembrī
- 26. oktobrī
- 7. decembrī

Adrese: *Västra Hamnen* bibliotēka, *Mastgränd 4, 21177, Malmö.*

Pasākums DLB biedriem bez maksas, pārējiem – 50 kr par ģimeni (samaksa uz vietas ar SWISH)

P.S. Lūgums paņemt līdzi savu mīļāko grāmatu! Tiekamies!

29. AUGUSTS

3x3 Mini nometne Tērvetē

Adrese: 98 Chemin Tervette, Grenville, Quebec J0V 1B0.

Laiks: no plkst. 13 līdz 16.

Gatavojieties 3x3 Mini nometnei no 29. augusta līdz 2. septembrim Kvebekas Tērvetē, Kanadas garajā nedēļas nogalē.

Būs vispusīga programma un nodarbības visai ģimenei un visām paaudzēm, kā arī iespēja baudīt skaisto Tērvetes apkārtni.

Nāciet papildināt latviskās zināšanas, iepazīt jaunus draugus un veicināt latvisko kopību!

Tuvāka informācija un reģistrēšanās šeit: www.tervete.org/latviski

Uz redzēšanos Tērvetē!

14. SEPTEMBRIS

Londonā notiks 2 dienu apmācības "Solis Tavas diasporas organizācijas attīstībā"

Eiropas latviešu apvienība (ELA) aicina latviešu kopienu pārstāvjus, kā arī individuālos interesentus pieteikties uz divu dienu apmācībām "Solis Tavas organizācijas attīstībā".

Apmācību mērķis ir stiprināt Eiropas latviešu diasporas kopienu kapacitāti caur zināšanu un prasmju iegūšanu no diasporas organizācijas dibināšanas līdz veiksmīgai projektu īstenošanai, veicinot diasporas kopienu savstarpējo sadarbību saites stiprināšanai ar Latviju.

Mācības notiks šā gada 14. – 15. septembrī Lielbritānijā, Lon-

TEATERI MAD

MADteātris uzņem jaunus dalībniekus!

Šobrīd pieteikumus var sūtīt uz aktiermeistarības kursiem, kas notiek LATVIEŠU valodā (*pieejamas grupas arī somu un angļu valodā). Iepriekšēja pieredze teātra mākslā nav nepieciešama.

Esi drosmīgs, nāc iepazīsti sevi caur teātri!

Nodarbības latviešu valodā notiks sākot no 3.septembra, katru otrdienu pl.18:00-20:00, Arabianranta, Helsinkos.

Sūti savu pieteikumu līdz 23.augustam uz: madteatteri@gmail.com

Papildus informācija: madteatteri.fi

Vai zvanot uz +358 406628040

donā, Lūtonā, viesnīcā "Holiday Inn London – Luton Airport", adrese: *Airport Way, LU2 9LF Luton, United Kingdom.*

Aicinām jūs pieteikties līdz 2019. gada 15. augustam, aizpildot anketu šeit: http://ej.uz/piesakies_apmacibam

!!! Piesakies laikus, jo šobrīd ir vakantas vēl tikai septiņas vietas! Detalizētāk par divu dienu apmācībām:

Apmācības vadīs eksperti no Latvijas ar ilggadēju pieredzi gan Latvijas, gan EEZ projektu īstenošanā, gan apmācību vadīšanā – Uldis Dūmiņš un Gunita Bērza. Par Latviešu svētdienas skoliņu veidošanu un attīstīšanu pieredzē dalīsies Latviešu Nacionālās padomes Lielbritānijā padomes loceklis, ELA prezidija loceklis Māris Pūlis. Apmācībās tiks izmantotas neformālās izglītības metodes, lielāku uzsvāru liekot uz praktisko darbošanos individuāli vai darba grupās.

Dalībniekiem piedāvājam iespēju:

- apgūt projekta izstrādi no idejas līdz realizēšanai, tai skaitā finanču plānošanu un atskaišu sagatavošanu;
- iepazīties ar diasporas organizācijām pieejamiem finansējuma avotiem;
- tikties ar pieredzējušu vieslektoru, lai dalītos pieredzē un uzzinātu par jaunu biedrību dibināšanu un latviešu svētdienas skoliņu atvēršanu un pieejamo finansējumu;
- apgūt praktiskas iemaņas organizāciju finanču plānošanā, mārketinga aktivitāšu veikšanā, biedru piesaistē un organizācijas kapacitātes stiprināšanā.

Dalībnieku līdzmaksājums 70 EUR/personai*.

No projekta līdzekļiem dalībniekiem tiks segti ceļa izdevumi 150,- EUR robežās, kā arī uztu-

rēšanās, ēdināšanas un apmācību izdevumi.

Pasākuma programma ir pieejama šeit: https://ej.uz/apmacibu_programma_UK

Jautājumu gadījumā: e-pasts: ela.projekts@gmail.com

Tāl. +37129751732 (WhatsApp)

Informējam, ka apmācības var tikt fotografētas un filmētas un uzņemtais materiāls izmantots pasākuma un organizatoru publicitātes materiālos.

*Dalībnieku līdzmaksājumi pilnā apmērā tiks ieguldīti apmācību organizēšanā, nodrošinot projekta līdzmaksājuma izdevumu segšanu, kas nepieciešams projekta veiksmīgai realizēšanai.

Apmācības tiek organizētas projekta "Eiropas latviešu diasporas NVO kapacitātes stiprināšana" (projekta Nr.2019./LV/DP/04) ietvaros. Pasākumu finansē atbalsta Sabiedrības integrācijas fonds no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

3. OKTOBRIS

Koklētāju nometne "Kokles balss pasaulē" Driedorfā, Vācijā

Koklēšana, spēles prasmju attīstīšana, spēlēšanas tehnikas, improvizācija, tradicionālā dziedāšana, tautadziensmu stāsti, zaplēšana, muzicēšana, draudzēšanās mūzikā, sadziedāšanās, vakarēšana.

Diskusija: Es esmu latvietis. Latviskā identitāte un pilsoniskā apziņa.

Laiks: 3. – 6. oktobris
Vieta: *Kreisjugendheim Heisterberg, Am Weiher 2, 35759 Driedorf-Heisterberg.*

Grupas: pilnīgie iesācēji, mūžīgie iesācēji, jaunie koklētāji (12 – 18 gadi), prasmīgie spēlētāji

Meistarklases koklēšanā:

Laima Jansone – kokles virtuozē, etnomūzikoloģe, kokles vārda nesēja pasaulē. Spēlē dažādos žanros un tehnikās.

Valdis Muktupāvels – kokles spēles klasiķis, mākslas zinātnu doktors, LU profesors, viens no galvenajiem folkloras kustības virzītājiem Latvijā, grāmatas "Kokles un koklēšana Latvijā" autors.

Dina Liepa – folkloras kopas "Kokle" vadītāja. Neskaitāmi koklētāji savas prasmes ir apguvuši tieši pie Dinās.

Meistarklase tradicionālajā dziedāšanā:

Zane Šmite – etnomūzikoloģe, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas tradicionālās dziedāšanas pedagoģe, lieliskas balss īpašniece, vadījusi dziedāšanas meistarklases gan Latvijā, gan citur pasaulē.

Māra Mellēna – filozofe, Latvijas Stāstnieku asociācijas valdes priekšsēde, folkloras festivālu "Pulkā eimu, pulkā teku" un "Baltica" režisore.

Apmaksa par nometni – 65 eiro vai 55 eiro (ģimenes, jaunieši) par personu. Priekšapmaksā 50% apmērā pieteikšanās brīdī jāieskaita uz anketā norādīto kontu. Atteikuma gadījumā priekšapmaksāta atmaksāta vai nu gadījumā, ja atteikums iesniegts mēnesi pirms nometnes sākuma vai arī tad, ja vietu aizpilda kāds cits dalībnieks.

Pieteikšanās, aizpildot pieteikuma anketu līdz 15.augustam.

Nometni "Kokles balss pasaulē" finansiāli atbalsta Sabiedrības integrācijas fonds no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Līguma ID Nr. 2019.LV/DP/09/02.

Kalendārs tapis sadarbībā ar latviešiem.com

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Baltijas ceļa 30. gadadienas sarīkojumi

2019. gadā augustā atzīmēs akcijas *Baltijas ceļš* trīsdesmito gadadienu ar mērķi atgādināt un skaidrot *Baltijas ceļa* nozīmi vietējā un starptautiskā mērogā, turpināt fiksēt *Baltijas ceļa* organizatoru un dalībnieku atmiņas, aktualizēt un aktivizēt sadarbību starp Baltijas valstīm un daudzveidīgās norisēs iesaistīt plašu sabiedrību.

Latvijas Simtgades biroja vadītāja par *Baltijas ceļu* Linda Pastare Latvijas Radio pastāstīja, ka *Baltijas ceļa* 30. gadadienu atzīmēs ar svinīgiem un izziņas pasākumiem. Mēs vēlamies atgādināt par šo notikumu, un, kamēr esam laikabiedri tiem, kas to organizēja un piedalījās šajā pasākumā, ir jādokumentē tās dienas sajūtas, to var un vajag darīt, un 30. gadadienas pasākumi palīdzēs tam, sacīja Pastare. Iedzīvotāji tiek aicināti arī pievienot savu *Baltijas ceļa* fotogrāfiju Gadsimta albumam (www.latvijasgadsimts.lv/albums). Latvijas Nacionālais vēstures muzejs sadarbībā ar Kultūras ministrijas Latvijas valsts Simtgades biroju aicina ikvienu, īpaši skolu jauniešus, pārskatīt ģimenes, radu un draugu fotogrāfijas par piedalīšanos *Baltijas ceļā* un pievienot tās Latvijas muzeju kopizstādes "Latvijas gadsimts" projektam Gadsimta albums, teikts Simtgades biroja mājaslapā.

Baltijas ceļa

mācība šodienas Eiropai

ir milzīgā solidaritāte, *Baltijas ceļa* 30. gadadienas svinībām vēltajā sarīkojumā atzina bijušais Latvijas Tautas frontes vadītājs Dainis Ivāns.

"1989. gadā mūs vēroja visa pasaule. *Baltijas ceļa* mācība šodienai pirmām kārtām ir milzīgā solidaritāte. Solidaritātes spēka demonstrējums pierādīja, ka trīs Baltijas tautas, atrazdamās okupācijas apstākļos, neprasot okupantiem atļauju, var nostāties uz nevardarbīgas pretestības ceļa un izveikt fiziski daudz spēcīgāku vienaidnieku. *Baltijas ceļš* palīdzēja panākt Molotova-Ribentropa pakta atzīšanu par nelikumīgu kopš tā pieņemšanas

brīža, kas atraisījis rokas turpmākajai cīņai par brīvību," sacīja Ivāns.

Jaunais Latvijas vēstnieks ASV būs Māris Selga

Jaunais vēstnieks ASV būs Māris Selga, kurš iepriekš bija Latvijas vēstnieks Ķīnā, ziņu aģentūru LETA informēja Valsts prezidenta kanceleja.

Selga Latvijas vēstnieka ASV amatā nomainīs Andri Teikmani, kurš vēl pirms pilnvaru termiņa beigām atstāja amatu, lai kļūtu par Valsts prezidenta Egila Levita kancelejas vadītāju. Jaunais vēstnieks Lietuvā būs Indulis Bērziņš, kurš bija līdzšinējais Latvijas pastāvīgais pārstāvis NATO. Jaunais vēstnieks Baltkrievijā būs Einaris Semanis, kurš bija līdzšinējais vēstnieks Lietuvā. Savukārt Latvijas vēstnieks Beļģijā būs Andris Razāns, kurš līdz šim bijis vēstnieks – plānošanas grupas vadītājs Ārlietu ministrijā.

1. augustā Valsts prezidents Egils Levits svinīgā ceremonijā Rīgas pilī pasniedza akreditācijas vēstules jaunajam Latvijas Republikas ārkārtējam un pilnvarotajam vēstniekam Amerikas Savienotajās Valstīs Mārim Selgam.

Valsts prezidents Egils Levits svinīgā ceremonijā Rīgas pilī pasniedza akreditācijas vēstules jaunajam Latvijas vēstniekam Beļģijā Andrim Razānam, vēstniekam Baltkrievijā Einaram Semanim, vēstniekam ASV Mārim Selgam un vēstniekam Lietuvā Indulim Bērziņam, informēja Ārlietu ministrija.

Valsts prezidents pasniedz akreditācijas vēstuli Latvijas vēstniekam Beļģijā Andrim Razānam // Foto: Valsts prezidenta kanceleja

Jaunais Latvijas vēstnieks Beļģijā Razāns darbu ārlietu dienestā sāka 1992. gadā. Viņš ir strādājis Latvijas vēstniecībā Zviedrijā, bijis vēstnieks ASV, Dānijā, kā arī nerezidējošais vēstnieks Meksikā un Marokā. No 2010. līdz 2012. gadam Razāns bija Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks – politiskais direktors, savukārt no 1998. līdz 2000. gadam pildīja Valsts prezidenta

ārlietu padomnieka pienākumus. Šobrīd Razāns ir Ārlietu ministrijas Plānošanas grupas vadītājs. Razānam ir maģistra grāds vēsturē, un viņš brīvi pārvalda angļu, krievu un zviedru valodu, kā arī runā vācu, dāņu, norvēģu un franču valodā.

Atklāj piemiņas zīmi Latvijas diplomātam, bijušajam sūtnim Lielbritānijā Georgam Biseniekam

1. augustā Rīgā, Otrajos Mežakapos, atklāta piemiņas zīme Latvijas diplomātam, konsulam, finansistam un sabiedriskajam darbiniekam Georgam Biseniekam (1885-1941) un viņa brālim Voldemāram Biseniekam (1884-1938), kas gājuši bojā padomju represijās.

Piemiņas zīme uzstādīta brāļa Jāņa Bisenieka (1864-1923), Latviešu lauksaimnieku ekonomiskās sabiedrības dibinātāja un vadītāja, tautsaimnieka, agronoma, sabiedriskā darbinieka un meceņāta atdusas vietā. Piemiņas zīmes uzstādīšanas iniciatori un finansētāji ir Bisenieku dzimtas tuvie radnieki – Bušu dzimta Latvijā – un Voldemāra Bisenieka pēcnācēji – žurnālisti, politiķi, tēvs un dēls Vladimirs Kara Murza Maskavā, Krievijā, un Vladimirs Kara Murza juniors Vašingtonā, ASV.

Sāk pildīt EK ģenerālsēkretāres amata pienākumus

1. augustā bijusī Eiropas Komisijas (EK) ģenerālsēkretāra vietniece Ilze Juhansone sāk pildīt EK ģenerālsēkretāres amata pienākumus, informēja Eiropas Komisijā.

Juhansone kopā ar diviem vietniekiem – Paskālu Leardini un Selīnu Gaueri – vadīs ģenerālsēkretariāta darbu un nodrošinās darbu nepārtrauktību un vienmērīgu pāreju no Žana Kloda Junkera Komisijas beigām līdz Urzulas fon der Leienas Komisijas darba uzsākšanai. 2015. gadā toreizējā Latvijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Pastāvīgajā pārstāvniecībā Eiropas Savienībā (ES) tika iecelta Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāra vietnieka amatā. Ārlietu ministrijā Juhansone strādāja kopš 2008. gada un bijusi valsts sekretāra vietniece, kā arī ES direkcijas

vadītāja. Vēstnieces amatā Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES viņa tika iecelta 2011. gadā. Pirms darba ārlietu dienestā viņa ieņēma augstus amatus Iekšlietu un Tieslietu ministrijās. 2014. gadā Juhansonei piešķirts trešās šķiras Triju Zvaigžņu ordenis. Vēstniece vadīja Latvijas Pastāvīgās pārstāvniecības darbu Briselē Latvijas pirmās prezidentūras laikā ES Padomē.

Apvienotās Karalistes vēstnieka Latvijā vietnieces vizīte Valmierā

2. augustā Valmierā darba vizītē viesojas Apvienotās Karalistes vēstnieka Latvijā vietniece *Ruth Rajavejjabhisal*, vēstnieka politiskā padomniece Marta Rikša un vēstniecības korporatīvo pakalpojumu vadītājs Igors Klappenkovs.

Vizītes sākumā Apvienotās Karalistes vēstniecības pārstāvji tikās ar Valmieras pilsētas pašvaldības domes priekšsēdi Jāni Baiku un izpilddirektori vietnieci Daci Jasi, lai pārrunātu aktualitātes, stiprinātu attiecības, iepazītos ar pilsētas attīstības plāniem, kā arī apspriestu turpmākās sadarbības iespējas. Vizītes turpinājumā Apvienotās Karalistes vēstniecības pārstāvji apmeklēja Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Valmieras biznesa inkubatoru, lai iepazītos ar tā darbību un uzņēmumiem, kas ir tā dalībnieki. Vakarā viesi devās uz koncertzāli *Valmiera*, kur tika demonstrēta dokumentālā īsfilma "Sabiedrotais. Lielbritānijas loma Latvijas cīņā par neatkarību 1918. un 1919. gadā". Filmu veidojusi "Studija Lokomotive" ar Apvienotās Karalistes vēstniecības finansiālu atbalstu.

Valsts prezidents atbalsta veselības sistēmas sakārtošanu

Valsts prezidents Egils Levits Rīgas pilī tikās ar veselības ministri Ilzi Viņķeli, turpinot sarunu loku ar valdības ministriem un pārrunājot svarīgākās aktualitātes un nozaru politiku attīstības plānus (*attēlā*).

Foto: Valsts prezidenta kanceleja

Sarunā ar I. Viņķeli tika apspriests sazarots jautājumu loks, kas vērsts uz veselības nozares sistēmisku sakārtošanu un tālre-

dzīgas politikas veidošanu. Abas puses pārrunāja medicīnas un sociālās aprūpes pakalpojumu klāstu un ar to saistīto problemātiku Latvijas slimnīcās. Tika akcentēts, ka veselības aprūpē sabiedrības nevienlīdzība ir mazinājama. Tika pārrunātas arī vidējā un ilgtermiņa iespējas medicīniskā personāla nodrošināšanā veselības aprūpes iestādēs, kā arī nozares speciālistu atalgojuma jautājums. Egils Levits izteica interesi par e-veselības sakārtošanu, un Ilze Viņķele informēja par Veselības ministrijas darbu, kas tiek veikts, lai pēc būtības labotu iepriekšējās kļūdas un panāktu efektīvu un mūsdienīgu rīku, kas palīdzētu gan ārstiem, gan pacientiem. Prezidents izrādīja interesi par genoma projekta attīstību.

Paraksta Latvijas – Ungārijas sadarbības programmu kultūrā

2. augustā svinīgi tika parakstīta Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un Ungārijas Cilvēkresursu ministrijas sadarbības programma kultūrā 2019. – 2021. gadam. Jaunā programma aptver abu valstu sadarbību radošajās industrijās, literatūrā, teātra mākslā, mūzikā, dejā, mūzeju nozarē, vizuālajā mākslā, kino, tautas mūzikā un mākslā, amatiermākslā, kultūras mantojuma jomā, kā arī bibliotēku un arhīvu nozarēs.

No Latvijas puses abu valstu sadarbības programmu parakstīja Kultūras ministrijas valsts sekretāre Dace Vilsone; no Ungārijas – Ungārijas Cilvēkresursu ministrijas valsts sekretārs Čaba Latorcajs (*Csaba Latorcai*). D. Vilsone novērtēja jau esošo sadarbību un puda pārliecību, ka pēc programmas noslēgšanas tā tiks vēl ciešāk stiprināta: "Noslēgtā sadarbības programma ne tikai stiprina Latvijas – Ungārijas kultūras saiknes, bet dod pamatu nozares profesionāļiem īstenot kopīgus sadarbības projektus, tostarp veidojot kopīgus projektus Eiropas Savienības programmu, piemēram, "Radošās Eiropas" ietvaros."

Izveidoti septiņi tūrisma maršruti pa vēsturiskajiem dārziem Latvijā un Lietuvā

Latvijas un Lietuvas lauku tūrisma organizācijas un dārzkopības speciālisti divu gadu laikā kopīgā projektā izstrādājuši jaunu lauku tūrisma piedāvājumu – septiņus maršrutus pa vēsturiskajiem dārziem, informē Latvijas lauku tūrisma asociācijas "Lauku ceļotājs" prezidente Asnāte Ziemele.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

“Viesos gaida vairāk nekā 50 vēsturiskie dārzi Latvijā un Lietuvā, kuŗus apmeklētājiem atvēruši vairāki daiļdārznieki un šķirņu kolekcionāri, vasaras mēnešos ļaujot baudīt rožu, peoniju, dāliju un dažādu dekoratīvo augu skaistumu, kā arī sniegtot praktiskus padomus kopšanā. Arī augļu dārzu saimnieki praktizē apmeklētāju uzņemšanu, ko apvieno ar konsultācijām audzēšanā, augļu un stādu pārdošanu.

Rīga pirmoreiz iekļūst pasaules labāko studentu pilsētu topā

Lielbritānijas izglītības nozares uzņēmuma *Quacquarelli Symonds* ikgadējā pasaules labāko studentu pilsētu sarakstā šogad pirmo reizi iekļuvusi arī Rīga, liecina reitinga saraksts, kas publicēts organizācijas tīmekļa vietnē. Reitingā *QS Best Student Cities* iekļauto 120 pilsētu vidū Rīga ierindojusies 110. vietā. Lietuvas galvaspilsēta Viļņa apsteigusi Rīgu un ierindojusies 95. vietā, bet neviena Igaunijas pilsēta šajā sarakstā nav iekļauta. Topa pirmajās trīs vietās atrodas Londona, Tokija un Melburna. Pētījuma veicēji norāda, ka Rīgā atrodas trīs augstskolas, kas ir iekļautas britu uzņēmuma pasaules labāko augstskolu topā *QS World University Rankings*. Tās ir Rīgas Tehniskā universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte un Latvijas Universitāte. Pasaules labāko studentu pilsētu reitingā Rīga visaugstākos punktus guvusi izvērtējuma sadaļā par studentu sastāvu, pētījuma autoriem īpaši izceļot pilsētas studentu kopienas dažādumu un pilsētas atvērtību. Katēgorijā par studentu sastāvu pētījuma autori izvērtē gan to, kāds ir studējošo skaits pilsētā, gan kāds ir studējošo kopienas sastāvs.

Bērzainē Saimnieču diena kopā ar Zirņiem un zirņiem

Jūlija nogalē Dienvidvācijā, Latviešu kultūras centrā Bērzainē, zirņi bija visur. Sarunas, dziesmas un darīšana ritēja tikai ar, par un ap zirņiem, jo par godu Saimnieču dienai speciāli no Zirņu pagasta Kurzemē ar vadītāju Sarmu Ūpi priekšgalā uz Bērzaini atbrauca folkloras kopa *Zirņi*.

Trīs dienas Zirņi Bērzainē ļaudīm un ciemiņiem rādīja latviešu nacionālā produkta – pelēko zirņu pagatavošanas daudzveidību. Tāpat varēja baudīt Zirņu pagasta mūzikālās tradīcijas un cimdū rakstu un krāsu mantojumu, kā arī tautasdziesmu programmu “Man māmiņa piesacīja” rokdarbu meistarklasi. Visu acu priekšā tika gatavoti un priekšā celti saldie un sāļie zirņu žagarīni, tāpat saldie un sāļie žograusi, pirāgi ar zirņu pildījumu, zirņu pastēte, plātsmaize ar zirņiem, rulete ar zirņiem un ievārijumu, pankūkas no zirņu miltiem. Sarma Ūpe stāsta, ka folkloras kopa pa Bērzaini “plosījies” trīs dienas un, lai gan visi pelēkos zirņus pazīst kā Ziemsvētku ēdienu, Latvijas

ciemiņi visus pārsteigusi ar zirņu ēdienu dažādību: “Bija liels prieks, ka cilvēki bija pārbrīnījušies, jo neko tādu viņi nekur citur nebija baudījuši.”

Remigrantu vecākiem informatīvs seminārs

1. augustā LU Bibliotēkas telpās notika informatīvs seminārs remigrantu bērnu vecākiem. Seminārā savā pieredzē un secinājumos dalījās vairāku institūciju darbinieki, kuŗu darbs tiešā vai netiešā veidā ir bijis saistīts ar Latvijā atgriezušos bērnu izglītošanu.

Interesenti sanāca kopā, pateicoties domu biedru grupai sociālajā vietnē *Facebook* “Reemigrantu bērni Latvijā skolās”, kur virtuālā vidē viens otru atrod un padomus prasa un saņem gan tās ģimenes, kuras vēl tikai plāno atgriezties Latvijā, kā arī tās, kuras jau nesēn atgriezušās. Grupā aktīvi piedalās un ieteikumus sniedz arī valsts institūciju darbinieki, kuŗu darbs ir saistīts ar remigrējošām ģimenēm un tajā laipni aicināti pievienoties visi interesenti, kuŗiem rūp šis jautājums.

Dibināta jauna stipendija – Morusu ģimenes stipendija

Vitoli fondā šovasar tapusi jauna stipendija – Morusu ģimenes stipendija. Tās pamatā ir stāsts par stipru ģimeni, par no paaudzes paaudzē iemantotām izcilām prāta spējām, par iedzimtu augstu inteliģenci un par vēlmi turpināt dzimtas tradīciju – visus savus spēkus ziedot, strādājot Latvijas nākotnei.

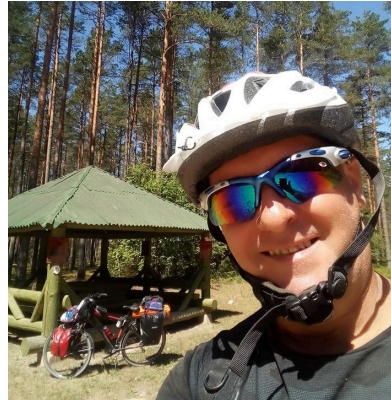

Bet tas varētu arī būt stāsts nevis par Annas Brigaderes, bet par šodienas Sprīdīti, kuŗš, pārvarējis savā pavisam vēl negarajā mūžā daudzas grūtības, spējis ne tikai sasniegt mērķi, bet arī par dārgām un svētām allaž turējis mājas – mūsu visu Laimīgo zemi. Šo stipendiju kopā ar sava vectēva māšicu Intu un brālēnu Juri Morusu dibinājis Kristaps Moruss – bijušais Vitoli fonda stipendiāts, kuŗš Daugavas Vanagu Bedfordas nodaļas stipendiju saņēma no 2008. gada līdz 2011. gadam.

Austrālijas latvietis ar velosipēdu

Kristofers Džons Akenfelds ir Austrālijas latvietis, kas tikko atgriezās no 1500 km velosipēda ceļojuma gar Latvijas robežu. Par

savu ceļojumu viņš stāsta amerikāņu Džo Horgana *Latvia Weekly* podkāstā divos raidījumos – pirmajā par ceļojumu caur Latvijas rietumu rajoniem, bet otrajā par austrumu rajoniem.

Kristofers Džons Akenfelds

Akenfelds pirmoreiz ieradās Latvijā 2014. gadā, lai iegūtu Latvijas pilsoņa pasi un uzzinātu vairāk par viņa tēva dzimteni. Tomēr viņš uzreiz iemilēja valsti un atrada darbu kā angļu valodas skolotājs mācību centrā *Lingua Franca*. Viņš devās atpakaļ uz Austrāliju 2016. gadā un pēc tam strādāja Kambodžā, bet atgriezās Latvijā šī gada aprīlī. “Lai kur es biju, man visu laiku bija sajūta, ka es pieradu Latvijai.”

LELBA Draudžu dienas 2019

Jūs gaida skaistajos Katskiļu kalnos – uz Atelpu! No šī gada 28. augusta līdz 1. septembrim Ņujorkas draudzes lauku īpašumā Katskiļos notiks LELBA Draudžu dienas. Piedāvājam iespēju atiet no ikdienas, dziļi ieelpot atsvaidzinošo kalnu gaisu un piedzīvot Dieva klātieni – dabā un līdzilvēkos, vienatnē un sadraudzībā, lūgšanā un mācībās, dziesmās un klusumā.

Atelpa – saredzam, ka šajās pāris dienās varēsim labāk iepazīties ar sevi, mūsu līdzceļiniekiem un kādam varbūt – līdzgaitniekiem, bet pāri visam – ar Dievu Katskiļu dabas pili.

Eliza Barkāne – latvietības nesēja Somijā

Eliza Barkāne Porvo (Somijā) piecus gadus studēja mārketingu un pārdošanu. Porvo ir 50 km no Helsinkiem – attālums tāds pats kā no Rīgas līdz Jelgavai, tāpēc situācija viņai bija ļoti pazīstama, jo Latvijā dzīvoja Jelgavā.

Paralēli Eliza Somijā strādāja par brīvprātīgo un darbojās profesionāli. Tomēr viņa vēlas turpināt studijas maģistrantūrā, un tas ir galvenais iemesls, kāpēc viņa joprojām ir tur – personīgā izaugsme, attīstība starptautiskā vidē, praktiskas mācības, daudz iespēju un jaunu vēsmu, kas ļoti ātri atnāk uz Somiju. Tas nozīmē vēl vismaz piecus gadus Somijā.

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KANADA. Latvijas vēstnieks Kārlis Eichenbaums darba braucienā apmeklēja Manitobu, kur kopā ar Kanādas latvieti un pētnieku Viesturu Zariņu apmeklēja latviešu kopienu provincē.

26. jūlijā Vinipegā un 27. jūlijā Lakdubonijā (*Lac du Bonnet*) notika oficiālā Viestura Zariņa grāmatas par pirmajiem latviešiem Kanādā atvēršanas svētki.

IZRAĒĻA. Latvijas Republikas vēstniecībā notika Latvijas vēstnieces Izraēlas Valstī Elītas Gaveles un Archibiskapa, Apustuliskā Nuncijs Izraēlā, monsinjora Leopolda Gireli (*Leopoldo Girelli*) tikšanās. Vēstniece izmantoja šo izdevību uzsvērt labās Vatikāna un Latvijas Republikas attiecības un informēt Nuncijs par 2018. gada septembrī notikušo svarīgo Pāvesta Franciska vizīti Latvijā, Latvijas Simtgades svinību ietvaros. Vēstniece arī informēja Nuncijs par katoļu kopienas dzīvi Latvijā un par *OESSH* Latvija (Jeruzalemes Svētā kapa bruņinieku ordeņa Latvijā) iniciatīvu uzstādīt Aglonas Dievmātes mozaiku Nācāretes Marijas pasludināšanas bazilikā nākamā gada pavasarī.

Eirovīzijas koŗu konkursā Maskā – otrajā vietā

Eirovīzijas koŗu konkursā uzvaras laurus plūca Dānijas koŗis *Vocal Line*, savukārt Latvijas koŗis *Maska* palika otrajā vietā. Trešajā vietā ierindojās Slovēnijas apvienība *Jazzva*.

Atšķirībā no konkursa “Eirovīzijas gada koŗis”, kas 2017. gadā tika aizvadīts Rīgā, Gēteborgā uzvarētājs tika noteikts divās kārtās. Pirmajā kārtā visi desmit koŗi izpildīja četras minūtes garu *a cappella* priekšnesumu. Pēc tam žūrija apspriedās un dalībai finālā kārtā izvirzīja trīs koŗus. Savukārt *Maska* uzstājās ar Lauras Jēkabsones kompozīciju *Father Thunder*. Uzvarētājus noteica profesionāļu žūrija. Konkursa uzvarētājs saņēma ne vien uzvarētāja titulu, bet arī iespēju nākamgad doties uz Pasaules koŗu olimpiādu Beļģijā.

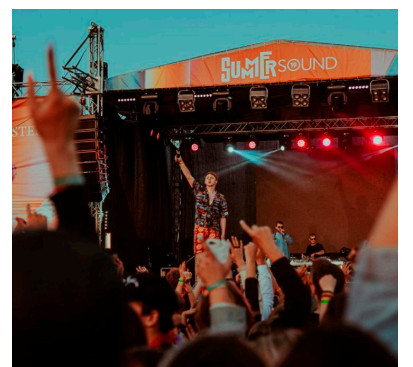
Rotko mūzejā jauna ekspozīcija

Daugavpils Marka Rotko mūzejā skatītāju vērtējumam nodota jauna ekspozīcija. Jaunajā ekspozīcijā skatāmi līdz šim Latvijā neredzēti izcilā mākslinieka darbi no viņa mantinieku, meitas Keitas Rotko Prizelas un dēla Kristofera Rotko, kolekcijām.

Orģinālu ekspozīcijā jau tradicionāli var skatīt darbus, kas atspoguļo dažādus mākslinieka radošās attīstības periodus. Pēc koncerta sekoja publiska uzstāšanās – publiska saruna angļu valodā starp brazīliešu mākslinieku Marko Garodu Džanoti un akadēmiķi Deividu Anfamu “Kuŗš baidās no sarkanā, dzeltenā un zilā?”

Plūdmales festivāls Summer Sound

Ar jaunu galveno skatuvi, izpārdotām telšu pilsētiņām un vilcienu reisiem, kā arī ievēroja-

mu apmeklētāju skaita pieaugumu norisinājās festivāls *Summer Sound*. Festivālu atklāja pašmāju mūziķe Aija Andrejeva, pēc viņas – Kriss Noa un tad jaunās skatuves gaismu un video projekciju šovu ieskausti cits pēc cita uzstājās šobrīd pasaulē pieprasītie elektroniskās deju mūzikas didžeji – nīderlandiešu *The Him*, lietuviešu jaunā superzvaigzne – *Dynoro*, didžejs Sigala, kuŗš atzina, ka *Summer Sound* ir labākais šīs vasaras festivāls, kuŗā viņiem ir bijis tas gods uzstāties.

Otrā dienā klausītājus priecēja “Bermudu divstūris”, čigānu pankā karaļi *Gogol Bordello*, kā arī Jānis Stibelis, Ozols, *Very Cool People*, *Carnival Youth* un daudzi citi. Festivāla dienas programmā bija arī vindsērfings, volejbola turnīrs, fitnesa nodarbība, improvizācijas teātris, iespaidīgs *Red Bull* aviošovs un citas aktivitātes. Lielu publikas uzmanību un mīlestību izpelnījās arī pašmāju leģendārā grupa “Labvēlīgais tips”, romantisko balāžu autori no *The Sound Poets*, hiphopa apvienība “Singapūras satīns”, didžejs Toms Grēviņš un daudzi citi.

Vecpiebalgā svinēs dzejnieka Kārļa Skalbes 140. dzimšanas dienu

Pieminot izcilo dzejnieku, rakstnieku, politiķi un sabiedrisko darbinieku Kārli Skalbi, K. Skalbes memoriālais mūzejs “Saulrieti”, komponists Jānis Lūsēns, operdziedātāja Kristīne Zadvoska un aktieris Mārtiņš Vilsons aicina uz koncertu “Pasakas un meldījas” Vecpiebalgas Luterāņu baznīcā 16. augustā plkst.19.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

KĀRLIS STREIPS

Leģendārā latviešu autora (un kādreizējā laikraksta *Laiks* kinokritiķa) Anšlava Eglīša chrestomatiskais romāns par Rīgas mākslinieku bohēmu “Homo Novus” sākas ar vārdiem: “Pulksten astoņpadsmitos četrdesmit Rīgas centrālstacijā pienāk divi vilcieni – no Parīzes un no Vecgulbenes.” Pirmās brīvvalsts laikā nūdien bija iespējams vilcienā aizbraukt visu ceļu līdz Francijas sirmajai galvaspilsētai. Mūsdienās tādu iespēju nav. Ar vilcieni var aizbraukt uz Sanktpēterburgu un Maskavu, bet starptautiskā nozīmē ar to arī viss ir pateikts. Pēc pāris gadiem tā vairs nebūs. Taču par to parunāšu vēlāk šajā komentārā, jo galvenais iegansts ir tāds, ka šonedēļ, pirmdien, 5. augustā, Latvijas dzelzceļam bija sava veida simtgade. Šogad, komentāru temas meklējot, ir izdevīgi, ka 1919. gadā veidotas dažādas iestādes un instances, kuŗām līdz ar to šogad aprit simt gadu. Pagājušajā nedēļā rakstīju par ārlietu dienestu. Šonedēļ pienākusi kārtā dzelzceļam.

1919. gada 5. augustā izveidota Latvijas dzelzceļu virsvalde ar mērķi zem viena jumta savākt vairākas viena no otras neatkarīgas dzelzceļa sistēmas. Brīvības cīņu laikā Vācijas spēki sevis kontrolētajā teritorijā būvēja dzelzceļa līnijas ar vienu, savukārt boļševiku spēki citur Latvijā būvēja līnijas ar citu sliežu platumu. Kopumā virsvaldes veidošanas laikā valstī bija pieci dažādi sliežu ceļu platumi.

Dzelzceļa vēsture mūsupusē tomēr nesākās pirms simt gadiem. Pirmā dzelzceļa līnija, kuŗa šķērsoja Latvijas teritoriju, tika atklāta 1860. gadā, un tā bija līnija starp Pēterburgu un Varšavu. Tā gan šķērsoja tikai vienu mūsu valsts nostūri – no Ostrovas Krievijas impērijā uz Daugavpili (tajā laikā Dinaburgu) un tad tālāk uz Lietuvu. Pirmajai iekšzemes līnijai sekoja nākamā – 1861. gada septembrī. Pulksten 14 šajā dienā vienlaikus ceļā devās pirmie vilcieni no Rīgas Daugavpils virzienā, un otrādi. Tiesa, darbs pie šīs līnijas projektēšanas aizsākās krietni agrāk. Pirmo lūgumu Rīgas Biržas komiteja cara režīmam Pēterpilī iesniedza 1847. gadā ar domu vispirms uzbūvēt minēto trasi no Rīgas uz Daugavpili un pēc tam tālāk uz Krievijas impērijas galvenajām gubernām. Režīms pirmās atļaujas izsniedza 1852. gadā. Drīz pēc tam izcēlās Krimas karš, un darbs apstājās. Taču galu galā sanāca 217,5 kilometru gara līnija, kuŗa sākās netālu no Rīgas kādreizējiem nocietinājumiem un beidzās netālu no Daugavpils pilsētas cietokšņa. Pa starpu bija 12 starpstacijas, gandrīz 40 tilti, pieci tvaika lokomotīvu šķūņi, telegrafa sistēma, 200 sargu mājiņas un viss pārējais, kas bija vajadzīgs vilcienus sistēmas apkopšanai.

Nākamo 40 gadu laikā impērijas Baltijas gubernās notika ļoti strauja jaunā transporta līdzekļa attīstība. Cita pēc citas darbu sāka Jelgavas, Rīgas, Tukuma,

Liepājas, Maskavas, Ventspils un citas dzelzceļa sabiedrības. Tas, starp citu, deva impulsu pilsētu un ostu attīstībai, un 20. gadsimta sākumā Latvijas dzelzceļu tīkls bija gandrīz 2000 kilometru garumā ar sešām galvenajām maģistrālēm un atsevišķiem šaursliežu pievedceļiem. Sākoties pirmajam pasaules karā, visa vilcienā infrastruktūra tika pakļauta militārām vajadzībām, tostarp pirmoreiz pasaules vēsturē vilcienus varēja izmantot rūpniecība, valsts iestāžu, mākslas vērtību un citu elementu evakuācijai uz Krievijas iekšzemi. Protams, kā zināms, pāris dekādes pēc tam sistēma tika izmantota cita veida transportam uz Austrumiem...

Pirmā pasaules kara laikā, protams, tikpat daudz, cik tika būvēts, atkal tika sagrauts. Brīdī, kad dibināta minētā virsvalde, dzelzceļa sistēma Latvijas vidienē bija pārvērsta krāsmatās. To visu nācās pārbūvēt no jauna. Pirmajos gados liela problēma bija štatu nokomplektēšana. 1920. gada sākumā dzelzceļu sistēmā jau strādāja vairāk nekā 7000 cilvēku, taču apmēram tūkstotis dažādu speciālistu joprojām pietrūka. Virsvalde izveidoja izglītības un apmācības sistēmu, taču lielākais glābiņš bija pieredzējuši dzelzceļnieki, kuŗi pakāpeniski atgriezās no bēgļu gaitām Krievijā. Kādu laiku starp Latviju un boļševiku Krieviju bija līgums, kuŗš bija paredzēts bēgļu transports PSRS vagonos līdz Zilupes stacijai. Par to Latvijai nebija jāmaksā, bet tukšie vagoni

sešu stundu laikā bija jānosūta atpakaļceļā.

Pirmās brīvvalsts laikā valsts čakli būvēja dzelzceļa infrastruktūru. Pirmā jaunizbūvētā dzelzceļa stacija bija Ķemeros. Kopumā līdz 1940. gadam uzbūvēta 121 moderna staciju ēka. Pirmā iekšzemes dzelzceļa līnija bija starp Glūdu un Liepāju. Tā atklāta 1929. gada septembrī 164 kilometru garumā. Pēdējā gadā pirms okupācijas Latvijas dzelzceļš bija lielākais valsts uzņēmums Latvijā ar vairāk nekā 16 000 darbinieku un ar kopējo sliežu garumu 3350 km, ar 490 pieturas punktiem un stacijām. Vidējais attālums starp stacijām bija 7,1 km. 1939. gadā pārvadāti mazliet vairāk par 16 miljoniem pasažieru un mazliet vairāk par sešiem miljoniem tonnu kravu, lielākoties tika transportēti mežsaimniecības ražojumi.

Okupācijas laikā Latvijas dzelzceļu sistēma kļuva par vissavienības infrastruktūras sastāvdaļu un visu no tā izrietošo. Tiesa, darbs dzelzceļā skaitījās prestižs, jo sistēmā bija plaši, tikai dzelzceļniekiem paredzēti sociālie pakalpojumi. Latvijas dzelzceļa mājaslapā internetā par to rakstīts: “Dzelzceļa dzīvojamo māju fonds, slimnīcas, poliklīnikas, sabiedriskā ēdināšana, atpūtas bāzes, sanatorijas, bērnu darzi, brīvbiļetes. Vienkārša padomju cilvēka acīs tas viss bija kā valsts valsti. Kā Leiputrija, pie kuŗas pierod, kuŗa vilina.”

Sabrūkot PSRS, lielā mērā arī sabruka Latvijas tautsaimniecība.

Dzelzceļa sistēma bija, kā pieņemts teikt mūsupusē, morāli novecojusi. Taču atjaunotās valsts valdība ķērās pie darba. 2001. gadā izveidota atsevišķa akciju sabiedrība pasažieru pārvadāšanai. Pāris gadu pēc tam Eiropas Savienības prasību kontekstā nācās atdalīt infrastruktūras un pārvadāšanas funkciju, dzelzceļa pārvaldes reorganizētas par meitasuzņēmumiem.

Latvijas dzelzceļš mūsdienās ir pilnībā valstij piederošs uzņēmums, tā akcijas simtprocentīgi kontrolē Satiksmes ministrija. Pērn vidējais darbinieku skaits Latvijas dzelzceļā bija ap 6500, tajā skaitā 35% – sievietes. Tāpat kā tas ir daudzās jomās mūsu valstī, arī Latvijas dzelzceļš iepirkumu jomā nav izticis bez korupcijas skandāliem. 2015. gadā aizturēts un patlaban joprojām tiesāts tiek uzņēmuma kādreizējais vadītājs Uģis Magonis – par kukuļņemšanu. Šogad jūlija beigās valsts parakstīja līgumu ar uzņēmumu *Škoda* Čehijā par jaunu un modernu elektrovilcienā piegādi, kas nozīmē 32 jaunus vilcienus 2022. un 2023. gadā.

Un par to braukšanu. Patlaban darbs turpinās pie tā devētā *Rail Baltica* projekta. Mērķis ir viena dzelzceļa līnija no Helsinkiem ziemeļos cauri Igaunijai, Lietuvai un Polijai visu ceļu līdz Berlīnei. Projekta pabeigšana vēl ir attāla, taču varbūt pēc tam kāds mūsdienu Anšlavs Eglītis to varēs izmantot cita romāna rakstīšanai.

Pienāca vilciens...

SALLIJA BENFELDE

Lielbritānijas valdība “cietā” jeb “*hard Brexit*” sagatavošanai pagājušajā nedēļā piešķīra vēl papildus 2,1 miljardu mārciņu (2,54 miljardi dolāru pēc valūtas kursa 1. augustā). Kā zināms, britu premjers Boriss Džonsons ir solījis, ka izstāšanās no Eiropas Savienības (ES) noteikti notiks šī gada 31. oktobrī. Džonsons gan saka, ka līdz 31. oktobrim attiecības ar Eiropas Savienību grib norēgulēt un noslēgt jaunu vienošanos, bet viņa prasības ir tādas, kuŗas ES vadība jau ne reizi ir noraidījusi vēl līdz Džonsona kļūšanai par premjeru.

Daily Telegraph un *Guardian* raksta, ka šobrīd arī ES vadība jau uzskata, ka Lielbritānija, visticamāk, aizies bez jebkādas vienošanās. Tāpat arī vairs nevar paļauties uz to, ka britu parlamentā pietiks *Brexit* pretinieku balsu, lai to novērstu.

Vēl pirms nedēļas Brisele gan esot domājusi, ka briti lūgs kārtējo *Brexit* pagarinājumu, bet pēc tikšanās ar Džonsona padomnieku Deividu Frostu esot kļuvis skaidrs, ka Londonai neizdevās nav plāna “B”, ir tikai plāns “A” – izstāšanās bez vienošanās. Tikšanās laikā Frost gan pau-

dis, ka tiekot plānots uzreiz pēc izstāšanās vienoties par brīvās tirdzniecības līgumu, bet DT esot informācija, ka Brisele par to pieprasīs 39 miljardu mārciņu lielu „izstāšanās rēķinu”.

Protams, var tikai atkārtot, ka britiem bija un ir tiesības izvēlēties savu nākotni un ja viņi grib aiziet, tad lai to dara. Jautājums, kuŗš nu jau kļūst par *Brexit* nemainīgo fonu – vai visi tiešām zina un saprot, ko tas nozīmē un vai ir ar mieru par savu izvēli un politiku solījumiem maksāt visai skarbu cenu?

Interesanti, ka dažādās *Brexit* diskusijās brīžam pavīd nostāja, ka briti, lūc, iestājušies ekonomiskā savienībā, bet tagad viņiem uzspiež politisku vienošanos. To dzirdēt ir visai dīvaini, jo lielie jautājumi ir tieši ekonomiska rakstura – brīvais tirgus, muitas ūnija, finanses un pakalpojumi. Var jau būt, ka cilvēku brīvu pārvietošanos var uzskatīt par politisku jautājumu, kuŗam nav sakara ar tirgu un pārējiem minētajiem jautājumiem, galu galā uzskati par jebkuŗu jautājumu ļoti atšķiras ne tikai Lielbritānijā. Tomēr vismaz dažus skaitļus zināt nenāktu par jaunu,

turklāt šos skaitļus min BBC. Tātad – Eiropas Savienībā (bez Lielbritānijas) ir 450 miljoni iedzīvotāju, bet Lielbritānijā – 65 miljoni. ES iekšzemes kopprodukts (IKP) gadā ir 16 triljoni dolāru, un Lielbritānijas eksporta daļa tajā ir 18 procenti jeb 2,3 procenti no IKP. Lielbritānijas gada IKP ir 2,8 triljoni dolāru, un eksports uz ES ir 48 procenti jeb 8 procenti no IKP. Vēl var piebilst, ka 50 procenti no Lielbritānijas pārtikas tirgus ir importēti, un no šī importa 60 procenti nāk no ES.

Tikmēr publiski izskanējis Skotijas premjeres Stērdzenas paustais, ka skoti gatavosies referendumam par atdalīšanos no Lielbritānijas, savukārt iru premjers ierunājies par to, ka varbūt vajadzīga Īrijas un Ziemeļīrijas apvienošana. Vai tiešām Lielbritānija kļūs par “Mazbritāniju”?

Patiesībā tas ir mūžīgais jautājums, vai zinām, kādu cenu maksāsim un vai tas vispār ir iespējams, kad atbalstām un nobalsojam par solījumiem. Partiju reitingi Latvijā liecina, ka, izņemot lēno, nelielo, bet stabili kritošo *Saskaņas* reitingu, nekas īpaši nav mainījies, jo partiju nelielie

reitinga plusiņi un minusiņi lielākoties nav būtiski. Vai tas nozīmē, ka partiju solījumus neņemam par pilnu vispār un ar tiem nerēķināmies, jau ejot balsot? Varbūt domājam, ka brīnumi jau tūlīt notiks un, piemēram, “3x500” būs jau no 1. janvāra? Jā, piemēram, Jaunā konservatīvā partija (JKP) neatsakās no sava solījuma celt minimālo algu un neapliekamo minimumu. Pirmdien, 5. augustā, koalīcijas nodokļu politikas attīstības komiteja apsprieda partiju piedāvājumus par izmaiņām nodokļu sistēmā, kā arī par minimālās algas lielumu tuvākajā nākotnē. JKP jau nākamajā gadā grib 500 eiro neapliekamo minimumu un tikpat lielu minimālo algu. Un, protams, kuŗš strādājošais ar šī gada minimālo algu gan to negribētu!? *Jaunā Vienotība* neatkāpjas no premjera Krišjāņa Kariņa agrāk sacītā, ka svarīgāk būtu celt ar nodokļiem neapliekamo minimumu. Kariņš iepriekš arī uzsvēris, ka nodokļi būtu maināmi tikai vienu reizi šīs Saeimas sasaukuma laikā un to rosina no 2021. gada.

Skaidrs, ka budžeta veidošana valdību šūpos un var sašūpot tā,

ka nāktos veidot jaunu valdību. Tikpat skaidrs ir arī tas, ka vēlēšanu simpātijas nebūs to politiķu pusē, kuŗi būs pret šādu algas un neapliekamā minimuma celšanu. Budžeta deficīta palielināšana un iespējamās Eiropas Komisijas sankcijas par fiskālās disciplīnas pārkāpšanu vēlētajus droši vien ne pārāk interesē. Vainīgi, protams, būs politiķi, kuŗi bija pret šādām izmaiņām, un “sliktā Eiropa”.

Tikmēr Tramps un Putins liksmo par britu skrējienu cietā *Brexit* virzienā. Un, protams, – jo kādā no Baltijas valstīm vairāk pretrunu un savstarpējo strīdu, jo labāk Krievijas vadoņiem. “Smadzeņu skalošana”, starp citu, ir visefektīvākais veids, kā panākt savu. Krievijā, aizsedzoties ar nācīgas interesēm un stāstot, cik ļoti pārējā pasaule alkst tai nodarīt pāri, ir sasniegts ievērojams rezultāts. Šī gada pavasarī Krievijā aptaujā 70 procentu aptaujāto atzina, ka Staļinam ir bijusi pozitīva loma valsts dzīvē. Protams, Latvijā ar mums tik traki nav, tomēr ir bieži esam gatavi sajūsmīnāties par solījumiem, nedomājot, vai tos var un vajadzētu īstenot jau rīt.

Solījumu un ilūziju cena

JURIS GRĪŅEVĪČS

Latvijā turpinās koncertdzīves decentralizācija – līdzās Rēzeknei, Liepājai, Cēsīm pie savas koncertzāles tikusi arī Ventspils, kur 25. jūlijā notika tās atklāšana ar “valdības” koncertiem tipisku raibu programmu. Taču pāris dienu vēlāk notika kaut kas mūzikāli būtiskāks – tika atklātas jaunās stabuļu ērģeles, ar ko *ventiņi* pārspēja ne tikai iepriekšpieminētās pilsētas, bet arī Lietuvu un Igauniju. Ērģeles ir ļoti dārgs priekšs. Šīs, kas būvētas vienā no pasaules izcilākajām firmām *KLAIS* Vācijā, maksājušas 1,6 miljonus eiro. Nu *ventiņiem* ir ne tikai savs Jaunais gads, ko sagaida pēc vietējā laika, sava valūta vents (tā gan nekonvertējas) un kopš pag. gs. 30. gadiem arī vienīgās jaunbūvētās stabuļu ērģeles Latvijā! Var tikai iedomāties, kāds sugestijas spēks piemītis to “krustmātei” – mūsu izcilākajai ērģelniecei **Ivetai Apkalnai**, lai pārliecinātu pilsētas tēvus par tādas investīcijas nepieciešamību.

Salīdzinājumā ar citām Latvijas pilsētām Ventspils zāle ir vismazākā – tikai 600 sēdvietu, kamēr Cēsīs – 800. Droši vien plāni bijuši reālistiski – kā lai piepilda lielāku zāli, ja to akadēmiskās mūzikas interesentu loks, kuŗi spēj arī maksāt, nav plašs. Ja uz skatuves būs lielais simfoniskais orķestris, jo tādi noteikti brauks, akustiski telpa var izrādīties par mazu. Bet kā ir ar ērģeļu skanējuma un telpas samērīgumu? Jāteic, ka akustiķi un ērģeļu būvētāji pacetušies godam – skanējums teicami piepilda zāli, bet reizē nenomāc klausītāju, neliek

viņam justies kā necībai. Jaunā instrumenta iespējas ir ļoti plašas – uz tā var atskaņot vai visu ērģelliteratūru. Te valdzina gan atsevišķu balsu izteismīgais daļums, gan kopskaņa klusā un spēcīgā dinamikā.

Un nu – par atklāšanas koncertu, kuŗā mūzicēja Iveta Apkalna, Eiropā visatpazīstamākā latviešu ērģelniece. Koncerta programma bija sastādīta, lai maksimāli atklātu instrumenta iespējas, tāpēc arī chronoloģiskais diapazons bija ļoti plašs, aptverot apmēram divus ar pusi gadsimtus. “Ar ko sākt?” – šāds jautājums vienmēr satrauc ikvienu mūziķi, bet te tik nozīmīgs gadījums! Diemžēl pirmā skaņdarba izvēle nebija veiksmīga –

tā mūzikas pasaulē gadās bieži, ērģelnieki mēdz improvizēt uz vietas, nevis īsteno kāda kolēģa veikumu. Arī ar reģistrāciju varēja rīkoties azartiskāk. Toties ērģelniece visus burtiski satrieca Dž. Tolbena-Bolla pazīstamajās “Variācijās par Paganīni temū”, kas komponētas tikai pedālim – te supervirtuozitāte bija apbrīnojama, bet ar reģistrācijas palīdzību tika izveidota sevišķi loģiska dramaturģija. Tatārietes S. Gubaiduļinas “Gaisma un tumsa”, kā tas bija sagaidāms no šīs interesantās, bet depresīvās komponistes, absolūti dominēja tumsa.

Toties gaismas nepieciešamību lieliski apliecināja mūsu dižgars Pēteris Vasks savā tieši I. Apkalnai veltītajā *HYMNUS*. No-

saukums teicami izpaužas skaņu valodā ar komponistam tik neraksturīgo mažora dominēšanu svinīgajā, bez pompozitātes rakstītajā mūzikā. Pirmatskaņojumu I. Apkalna spēlējusi ASV, kā arī Elbas filharmonijā. No mūzikas strāvo paties garīgums. (Reizē komponista mūža tas, iespējams, bija pirmais gadījums, kad pēc atskaņojuma netika pasniegts kaut niecīgāks ziedinš, kaut arī koncerta beigās tādu saņēma gan ērģelniece, gan ērģeļu būvētāji.)

Koncerta otrās daļas sākumā franču P. Dikā un S. Franka mūzika – pēdējā reģistrācija varētu būt daudzveidīgāka. Toties pilnīgs pārpratums bija J. S. Bacha “Fantāzija”, kas tika metro-

nomiski “nodragāta” bez jebkādas agoģikas (tempa izmaiņām) un vienā reģistrācijā. Supervirtuozajā F. Lista-M. Rēgera leģendā “Svētais Paolas Francisks soļo pa vilņiem” (tāds ir oriģinālnosaukums, bet *ventiņi* programmā izlauda vietvārdu – bija vairāki sv. Franciski), visbūtiskāk pietrūka ritmiskās stabilitātes, kas ļautu noticēt šim brīnumam – ticības spēkā pacelties pāri fizikas likumiem. Mērķtiecīgi izvēlētajā piedevā (nenāktu par ļaunu to pieteikt, jo ne jau visiem zināma Š. M. Vidora slavenā “Tokāta” klausītāji tiešām tika apžilbināti ar ērģelnieces īstenu pianistisko virtuozu bravūru, ko nopietnākās slīdēs atgriezta J. S. Bacha korāļa apdare.

Lielisks instruments, spožs koncerts. Tagad galvenā problēma – kā turpināt: kas un ko spēlēs? Pērngad ērģeļspēles studijām nedz Mūzikas, nedz Luterā Akadēmijās nebija pieteicies neviens, kaut arī bija budžeta vietas. Lai skan Ventas krastos!

Daži padomi. Programmā jāsniedz īsa informācija par instrumentu, kā tas, piemēram, ir Rīgas Domā. Jānorāda komponistu biografiskie dati, jo vienīgi ērģelniekiem kaut ko izteiks, piemēram, Lemēna vai Tolbena-Bella vārdi. Pirms koncerta vismaz divās valodās jāatgādina par telefonu un klepus izslēgšanu (tik neveselīgu publiku dzirdējis esmu tikai aizvadītā gadsimta 40. – 50. gados!) Īpaši koncertu ierakstos. Var arī iegūt līdzekļus, reklamējot kādu pretklepus medikamentu.

Otrs spilgtākais mūzikālais notikums šovasar bija kārtējais P. Vaska fonda koncerts Mazajā Mežotnes pilī Zemgales sirdī pie Lielupes. Te sarīkojumi vienmēr ir īpaši ar savu seju, un tie turpinās jau astoto gadu un ir konsekventi saistīti ar latviešu mūziku, jo kuŗš gan to atskaņos un klausīsies, ja ne mēs paši! Pils saimniece un vadītāja Regīna Deičmane spējusi mūzikālajam norisēm piešķirt īpašu, ne ar ko nesalīdzināmu gaisotni, kur izpaužas mūziķu un klausītāju mijiedarbība. Pati būdama māksliniece, R. Deičmane rīko arī gleznotāju plenērus, un festivāla galvenais koncerts vienmēr saistīts ar plenēra noslēgumu un gleznu izstādi. Šī festivāla galvenā iezīme ir tā, ka Fonds komponistiem pasūta jaundarbus un koncertā notiek to pirmatskaņojumi. Arī šogad tādi bija divi. Koncertu ieskandināja vidējās paaudzes komponista Andŗa Vecumnieka “Mazā vasaras mūzika”. Skaņdarbs liecina par ļoti augstu profesionālismu, kas izpaužas sevišķā formas loģikā, samērīgumā. Otrais jaundarbs bija Annas Veismanes “Graudi” – četrdaļīgs cikls, pēc būtības svīta, kuŗā ir trīs neprogrammatiskas daļas, bet 3. daļai dots nosaukums “Ainava, pirms putni modušies”, kas ir veltījums autores pirmajam

kompozīcijas skolotājam P. Vaskam. Klausoties gan putnu miegs likās nedaudz par skaļu, bet kopumā pārliecināja. Īstēni vietā te bija ar teicamu mēra izjūtu pielietotās sagatavotās klavieres, čella flažoleti, kas tembrāli ideāli saplūda ar flautas skanējumu. Tembrālā domāšana ir komponistes stiprā puse.

Pārējie programmas skaņdarbi tapuši vēl 20. gs. un ir vai nu pilnībā aizmirsti (pat pašu komponistu), vai arī jau par klasiku tapušas vērtības. M. Einfeldes “Četras elēģijas” čellam un klavierēm ir ļoti raksturīgas šīs komponistes rokkrakstam. Gan gribas piebilst, ka pat visplašākajā izpratnē trešo daļu par elēģiju nenosauksi. Klasiska vērtība, ko joprojām bieži atskaņo, ir izcilā simtgadnieka T. Ķeniņa “Sarunas ar dzimteni” par Imanta Zemzaŗa temū. Klasikas vaibstus jau iegūst arī P. Vaska koncerta “Klātbūtne” mūzikā. Šoreiz pārlikumā čellam un klavierēm izskanēja tā otrā daļa. Visus šos skaņdarbus lieliski atskaņoja čelliste **Gunta Ābele** (darbojas Šveicē) un viņas dzīvesbiedrs pianists Dž. Fornazīni.

Imanta Zemzaŗa diezgan plašais trijdaļīgais cikls “Mazā rok-mūzika” tapis tālajā 1976. gadā, kad komponists bija vēl “jaunais, niknais” un savu iespēju robežās

centās graut padomju varu, kuŗai roks bija pilnīgi nepieņemams kā izvīrtušs, degradējo-

šās Rietumu pasaules simbols. Mūzikas stilistikas pamatā minimalisms, kur I. Zemzaris bija

viens no pirmsācējiem Latvijā. Tomēr ar šo stilistiku komponists neaprobežojas. Šī mūzika saista arī šodien. Aizvadītā gadsimta 80. gados tapusi arī vecmeistares S. Mences “Partita alta” alta flautai un čellam – visai neparastam, bet tembrāli izteismīgam apvienojumam (parastā flauta te nederētu). Noslēgumā izskanēja latviešu kamer-mūzikas klasiķa Pētera Plakida nemirstīgais šedevrs “Veltījums Haidnam” – viena no retajām humora izpausmēm latviešu mūzikā.

Koncerta sevišķi augsto māksliniecisko kvalitāti papildināja mūsu izcilāka flautiste Dita Krenberga, kuŗas gluži fiziskā slodze bija milzīga. Valdzināja skanējuma daļums, izteismīgais frazējums, teicama ritma izjūta, kas, protams, kaldināta ilgstošā darbā orķestrī. Visi trīs mūziķi veidoja lielisku ansambli, kas ir patiesi apbrīnojami, jo ikdienā viņi nemūzicē kopā. Joprojām ausis skan Guntas Ābeles čella valdinošais tonis gan pilnasinīgā *forte*, gan klusinātā dinamikā. Kopumā vērtīgs ieguldījums Latvijas mūzikas kultūrā un daudzi jauki brīži ekskluzīvajai publikai (zāle neliela un vietu skaits ierobežots) un arī Radio Klasiķa klausītājiem. Līdz nākamajai vasarai burvīgajā vietā pie Lielupes!

INESE RAUBIŠKE

Libieši – tas ir stāsts par Latviju un latviešiem pirms Latvijas un latviešiem. Latvijas rakstītā vēsture sākas ar Indriķa hroniku, kas vispirms vēsta par Livoniju – Līvzemi, libiešiem un viņu kaimiņiem mūsdienu Latvijā – latgaļiem, zemgaļiem, sēļiem un kuršiem. Un šajā stāstā sava svarīga loma ir arī Gaujas libiešiem un Turaidai. Šodien šeit pat, Turaidā, mēs atskatāmies atpakaļ un cenšamies izprast, kā no šīm senajām ciltīm izauguši latvieši un Latvija un kā libieši ir spējuši gan atstāt savu mantojumu latviešos un Latvijā, gan paši saglabājušies daudzu gadsimtu gaitā. Tāds bija LU Libiešu institūta vadītāja Valta Ernštreita sveiciens šī gada libiešu festivāla dalībniekiem.

Jūlijs Turaidā iezīmējās ar skaistiem svētkiem “Mēs libieši. Mēs latvieši”, kurus sarīkoja Turaidas mūzejrezervāts sadarbībā ar Latvijas Folkloras biedrību un biedrību “Randalist”, godinot Vidzemes un Kurzemes libiešus, kā arī populārizējot un vairojot lepnumu par viņu valodu. Tas bija emocionāls vēstījums par libiešu kultūras mantojumu un saītem ar baltu mantojumu, akcentējot Gaujas libiešu kultūrvērtības, kā arī folkloras un valodas radošās izpausmes mūsdienās.

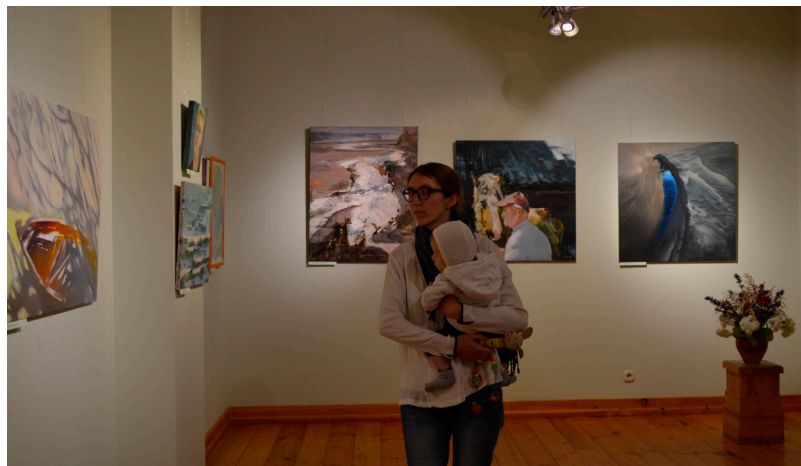
Libiešu svētki sākās ar izstādes “Līvzeme. Randalist/jūrmalnieki” atklāšanu mūzejrezervāta izstāžu zālē. Kopš 2013. gada Mazirbē notiek biedrības “Randalist” un mākslinieču Agnijas Ģermanes un Ievas Liepiņas organizētais mākslas plenērs “Līvzeme” (no 2015. gada jau starptautisks). Profesionāli mākslinieki (no Latvijas, Igaunijas, Somijas, Ungārijas, Lietuvas, Baltkrievijas un pat no tālās Dienvidkorejas) izzina un izbaida unikālo dabu, jūrmalnieku un libiešu dzīves ritumu un to visu dokumentē savos darbos. Izstādes organizētāji (Līvu krasta biedrība kopā ar gleznotājiem Liepiņu un Ģermani) pieteikuši izstādi kā vērtījumu Latvijas simtgadei, līviem, kas senatnē apdzīvoja gandrīz visu Latvijas teritoriju, un Latvijas cilvēkiem, kuŗi vēl sīkstī turas pie savas zemes, kopjot un audzējot vērtību tam, kas pieder mums kā atmiņas vai dzīvesstāsti, gan vide un ainava. Kopīgais un vienreizējais – mūsu identitāte. Papildu di-

mensiju un klātesamības sajūtu izstādes vēstījumam piešķīra dokumentālā filma “Randalist” (rež. Anete Lesīte), kuŗas pamatā ir sarunas ar portretētajiem cilvēkiem un kas jau demonstrēta starptautiskā somugru filmu festivālā.

Izstādes atklāšanā Ariana Župika (Ungārijas Goda konsule Latvijā) pateicās plenēra un izstādes organizētājiem, tai skaitā Veronikai Millerei, kuŗa visus gadus bi-

noslēgsies ar zinātnieku tikšanos. Pagājušajā gadā šāds cikls noritēja Igaunijā (noslēdzās Tartu universitātē), pēc tam izstāde tika pārvesta uz Ungāriju, bet nākamgad tā jau ceļos uz Somiju.

Uzrunājot svētku dalībniekus, Turaidas mūzejrezervāta direktore Anna Jurkāne uzsvēra, ka *libiešu pētniecība ir mūsu mūzeja darbības pamatā un ekspozīcijai “Gaujas libieši Latvijas kultūrvēsturē”,*

Izstāde “Līvzeme. Randalist / jūrmalnieki”

Folkloras kopa *Delve*

jusi atsaucīga namamāte māksliniekiem Mazirbē, un reizē arī izteica nožēlu, ka šobrīd Turaidā apskatāma tikai daļa darbu, jo lielākā daļa ekspozīcijas šobrīd atrodas Budapeštā, lielākajā Ungārijas universitātē, kur septembra otrajā nedēļā noritēs somugru pasākumu cikls, un stāstījums par libiešiem sāksies tieši ar izstādes atklāšanu un pagājušā gada plenēra laikā tapušās dokumentālās filmas rādīšanu. Pasākumu cikls

kas iekārtota restaurētajā Turaidas muižas dārznieka mājā, garām nepaieš neviens apmeklētājs.

Ekspozīcija par Gaujas libiešiem ir Turaidas materiālā kultūras mantojuma tūkstošgades stāsta senākā daļa – interesants vēstījums par Gaujas libiešiem, kuŗi 12. gs. beigās apdzīvoja plašu teritoriju Gaujas lejtecē, turklāt Turaidas mūzejrezervāts atrodas Gaujas libiešu senā pilsnovada centrālajā daļā. Libiešu kultūras liecības

“Mēs libieši. Mēs latvieši”

Liepiņas stādīšana, mūzejrezervāta direktore Anna Jurkāne

Liepu apli

Dziesmotais gājiens

glabā Turaidas pilskalns, kur atradusies libiešu koka pils, Baznīckalns, kur apglabāti pirmie kristītie libieši, Dainu kalns jeb Jelgavkalns – senā libiešu ciema vieta.

Ekspozīcija stāsta, ka apmēram pirms 5000 gadiem somugru ciltis apmetās Latvijas teritorijā, ka ar 11. gs. libieši ienākuši Vidzemes lielākās upes krastos, mūsdienās viņus dēvē par Gaujas libiešiem, jo galvenie apdzīvotības centri atradusies Turaidas, Krimuldas un Siguldas apkārtnē. Šeit ir stāsts arī par to, kā līdz ar kristietības ienākšanu libiešu zemēs izplēnēja Gaujas libiešu neatkarība...

Libiešu svētku brīvdabas koncertā “Mēs libieši. Mēs latvieši” skanēja gan libiešu, gan latviešu valodas, mijoties ar libiešu, latgaļu un latviešu tautasdziesmām un melodijām. Kā emocionāls papildinājums tam visam bija ik pa brīdim izsauktie spēka vārdi – Lai dzīvo līvi! Ar saviem stāstiem par libiešiem dalījās Vidrižu folkloras kopa *Delve*, Rīgas folkloras draugu kopa *Skandinieki*, libiešu dziesmu ansamblis *Līvlist*, Rīgas folkloras kopa *Grodī*, Katlakalna folkloras kopa *Rāmupe*, Salacgrīvas folkloras kopa *Cielava*, Jūrkalnes folkloras kopa *Maģie suiti*...

Svētku dalībnieki un apmeklē-

tāji tika aicināti piedalīties libiešu valodas mācību stundā kopā ar libiešu kultūras darbinieci skolotāju Zoju Sili.

Svētku laikā paralēli notika radošās darbnīcas bērniem: Gaujas libiešu putniņu un Kurzemes libiešu zivtiņu veidošana, kā arī etnogrāfisko zīmju iepazīšana.

Jūlijs Turaidai ir īpašs mēnesis, jo pirms 34 gadiem (7. jūlijā) tika atklāts Dainu kalns, libiešu dziesmas skanējušas arī toreiz. Un tādēļ likumsakarīgi, ka arī šī gada libiešu svētki noslēdzās ar dziesmotu gājienu uz brīnumaino kalnu. Pirms kāda laika spēcīgie vēji Liepu apli nolauzuši vienu no diženajām liepām, tādēļ šodien šajā enerģētiski spēcīgajā vietā tika iestādīta jauna liepiņa un veikti spēka rituāli – folkloras kopa *Delve* caur zemes, uguns, gaisa stihijām savienoja tagadni, pagātņi un nākotni.

Kļūdas labojums

Mūsu laikraksta nr. 27 intervijā ar Elinu Kalniņu ieviesusies kļūda – Melānijas Vanagas dēls ir vārdā Alnis, nevis Aldis, kā kļūmīgi nodrukāts.

Redakcija atvainojas Alnim un lasītājiem

Maģie suiti

IEVA FREINBERGA

Vienkārši esmu Natālija

Natālija Lernere (*Natalia Lerner*) uz Latviju atbrauca jūlija sākumā Kanadas Bruņoto spēku Centrālā orķestra sastāvā (*Central Band of the Canadian Armed Forces*). Viņas dzimtas saknēs atspoguļojas Latvijas liktenis. Par latvietību un pasaules sajūtu seržante pianiste Natālija stāsta skaidrā latviešu valodā.

Man ir latvju saknes. Vectēvs – pusebrējs, puslatvietis bija no Latvijas. Otrā pasaules kara laikā viņu ievainoja. Viņš bija nonācis Krievijā, kur satika manu vecmammu. Kara laikā Latvijā vectēvs bija zaudējis visu savu ģimeni, tāpēc viņam bija ļoti grūti atgriezties Latvijā un viņš izvēlējās dzīvi Krievijā.

Savukārt mana mamma, kad bija jauna meitene, izlēma atgriezties Latvijā. Te viņa satika manu tēvu – no Lietuvas. Tāda tā vēsture! Man ir latviešu, lietuvišu, ukraiņu un vēl daudz citu sakņu.

Jūs runājat latviski un dzīvojat Kanādā – esat globālā latvietē.

Jā, tā var teikt. Uz Kanadu aizbraucu vēl pirms brīvās Latvijas, piecpadsmit gadu vecumā, kad mani vecāki izvēlējās aizbraukt. Tas bija vēl pirms deviņdesmitā gada. Vienu gadu pirms tam mans tēvs aizbēga no okupētās Latvijas un palika Kanādā, bet par to es sīkāk negribu stāstīt. Pēc tam mēs pie viņa aizbraucām. Tā es sāku savu dzīvi Kanādā.

Vai Kanada toreiz šķita spoža pēc padomju pelēcības?

Kanādā dzīve bija pavisam citāda. Man ļoti patika, ka cilvēki smaidīja. Protams, bija jāmacās angļu un pēc tam franču valoda. Latvijā es biju mūziķe, mācījos klavierspēli Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā. Pēc tam savu mūzikālo izglītību kā pianiste turpināju Kanādā. Piedalījās konkursos, iestājos Otavas universitātē. Pēc tam studēju Montreālā, kur ieguvu doktora gradu klavierspēlē. Leikheadas universitātē (*Lakehead University*), *Thunder Bay* pilsētā, Ontario provincē, tagad strādāju kā profesore.

Tomēr, kā tas ir – būt latvietei Kanādā – piecpadsmitgadīgam

meitēnam nogriezt visu kā ar nazi, pamest visu Latvijā un pārcelties uz pavisam svešu zemi ar svešiem cilvēkiem?

Jā, bija sāpīgi, jo mēs visu atstājām Latvijā. Tomēr jaunībā viss ir mazliet vieglāk. Man Kanādā laimējās satikt labus cilvēkus, kuŗi man palīdzēja, kad gribēju turpināt savu karjēru šajā valstī. Viņi teica – nē, tu proti, tu vari, mēs tev palīdzēsim, tas nekas, ka tu nemāki tik labi runāt angļiski, mēs tomēr esam kopā ar tevi. Bija viena skolotāja, kas ar mani strādāja par brīvu. Bija burvīgi redzēt, ka sirsniņi cilvēki ir visā pasaulē, ka varu satikt labus cilvēkus.

Pastāstiet, lūdzu, par savu darbošanos Kanadas Bruņoto spēku Centrālajā orķestrī!

Esam militāri mūziķi. Mums visiem šī ir otrā reize Latvijā, jo pagājušā gadā bijām Dziesmu svētkos. Iepazināties ar Latvijas Zemessardzes orķestri, un mums izveidojās ļoti laba sadraudzība, uzturam ciešu kontaktu.

Orķestrī spēlējam kanadiešu mūziku, bet spēlējam arī latviešu mūziku. Mūsu repertuārā ir latviešu tautasdziesmu apdares un variācijas, piemēram, *Kur tu teci, gailīti, mans; Ej, saulīte, drīz pie Dieva*. Tā mēs gribam parādīt, ko zinām par Latvijas vēsturi, par tās okupāciju, kara laiku, deportācijām, represijām. Skan darbu *Ej, saulīte, drīz pie Dieva* mēs izvēlējamies, lai parādītu, ka arī Kanada zina, kas ir noticis Latvijā. Man, protams, bija īpaša sajūta pārstāvēt gan Kanadu, gan Latviju.

Tagad uz Latviju mēs esam atbraukuši sakarā ar NATO un Kanadas palīdzību Latvijai (Kanada veido kodolu Latvijā izvietotajai daudz nacionālajai NATO kaujas grupai – *aut.*). Mūsu galvenais uzdevums tagad ir būt Latvijā un ar mūzikas palīdzību parādīt, ka esam vienoti.

Jūsos mutuļo tik daudzas tautības. Vai jums ir svarīgi definēt, kas esat – latvietē, kanadiete, ukrainiete, krievietē, lietuviē, ebrējiē vai vēl kas cits? Jūs runājat latviski...

Jā, es runāju latviski un Latvija ir mana dzimtā zeme. Es jūtos kā

kanadiete, bet tomēr kā kanadiete ar latvju saknēm, ar ebrēju saknēm, ar lietuvišu saknēm. Esmu cilvēks no visas pasaules. Man patīk Latvijas kultūra, man patīk Lietuvas mūzika, man patīk ebrēju, kanadiešu, franču un angļu kultūra. Man ir grūti izvēlēties, kas es esmu. Es vienkārši esmu Natālija.

Ar ko latviešu kultūra ir citādāka un varbūt izceļas citu pasaules kultūru vidū?

Latvieši ir dziedoša tauta, to uzreiz var pateikt. Tas nav mīts, tā tiešām ir. Mēs dziedam kopš bērnības – un visur. Latvijā Dziesmu svētkos visa Latvija, visas paaudzes ir kopā – dzied, sadarbojas un svin šos svētkus.

Kanādā ir citādāk – tur katra paaudze nodarbojas ar savām lietām, vecākiem un bērniem katram ir savas intereses. Kanādā kopā dzīvo tik daudz tautu, ka nav kaut kā viena, kas visus varētu apvienot. Mēs visi esam kanadieši un gribam dzīvot mierā – tā ir lieta, kas apvieno cilvēkus Kanādā.

To, ka dziesma vai mūzika apvienotu cilvēkus Kanādā, es neesmu pieredzējusi. Taču Lat-

vijā tieši tā ir, jo caur mūziku un dziesmu latvieši ir varējuši saglabāt savu valodu, tradīcijas un kultūru. Un tas ir svarīgi.

Pagājušogad Mežaparkā, Dziesmu svētkos, jūs jutāties kā Natālija vai kā latvietē?

Kā latvietē, jo es dziedāju kopā ar visiem. Dziedāju *Dievs, svētī, Latviju!* un biju par to lepna.

vēl ekonomiskās grūtības. To bija grūti pārdzīvot, tomēr tas viss tika darīts bērnu labā, lai viņi varētu dzīvot tādu dzīvi, par kuŗu sapņoja mūsu vecmamma un vectēvi.

Vai jums ir svarīgi, ka jūs meitas saglabā dzimtas piederību Latvijai, ebrējiem, lietuviējiem – visiem, kas vien ir jūs dzimtas sākumos?

Jā ir svarīgi. Manām meitām ir 7 un 12 gadu, un mēs ģimenē runājam angļiski, franciski, krieviski un es mazliet runāju latviski. Tā kā esam starptautiska ģimene, tad svinam dažādu svētkus, arī ebrēju tradicionālos svētkus.

Mēs ar vīru, viņš ir Ukrainas ebrējs, mēģinām meitām parādīt – lai arī, piemēram, ekonomiskā dzīve Kanādā ir vieglāka, tas tomēr dzīvē nav vissvarīgākais. Svarīgi, kāds tu esi cilvēks. Jārespektē savi vecāki, savas tradīcijas. Cerams, ka meitām būs iespējas to visu saglabāt.

Kādi no tālienes izskatās latvieši?

Tas, protams, ir atkarīgs no katra konkrēta cilvēka. Mēs esam maza tauta, bet mums ir daudz bagātību. Mums piemīt spēks, ko gribam saglabāt un atdot saviem bērniem. Mēs negribam būt visbagātākie cilvēki vai uzbrukt citām nācijām. Mēs gribam dzīvot mierā savā zemē. Tā bija, kad es dzīvoju te, Latvijā, kā maza meitene, un tā tas ir arī tagad. Latvieši grib dzīvot savā zemē mierā un turpināt savas tradīcijas.

Es noteikti gribētu saviem bērniem, kad viņi pieaugs, parādīt Latviju – lai viņi redz to, par ko esmu stāstījusi – skaisto dabu, jūrmaļu, Rīgu, savu skolu, savu māju. Gribu, lai manas meitas, to ieraudzījušas, neaizmirst – lai tas viņām ir īpašs brīdis.

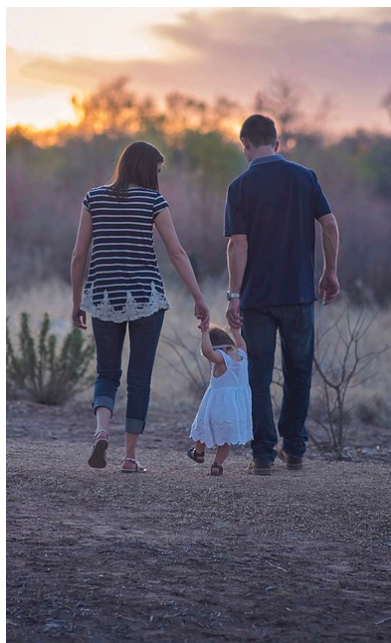
Nekad nebiju domājusi, ka man būs tāda iespēja – atgriezties Latvijā, turklāt vēl mūsu orķestra sastāvā. Tas patiešām ir burvīgi! Mēs aizbrauksim uz Kanadu un tur visiem stāstīsim, ka ir jābrauc uz Latviju, jo Latvijā dzīvo vissirsniņākie cilvēki.

Publikācija tapusi sadarbībā ar latviesi.com.

Par ārzemju latviešu pienesumu Latvijai

Ne jau visi aizbraukušie atgriezīsies, taču ir jāizmanto pasaules latviešu pienesums Latvijai – šāds secinājums gūts diskusijā par remigrāciju, kas aizritēja 12. jūlijā Vecpiebalgā notiekošajā Pasaules latviešu ģimeņu 3x3 nometnē. Tajā piedalījās arī Vidzemes plānošanas reģiona Remigrācijas koordinatore Ija Groza.

Pēc diskusijas viņa atzīst: “Diskusijas laikā nonācām pie secinājuma, ka diaspora un remigrācija ir divas paralēlas lietas, kas dzīvo savu dzīvi. Jo ne jau visi atgriezīsies – tā ir bijis, un tā arī tas būs. Taču mēs Latvijā varam vairāk izmantot pasaules latviešu potenciālu un ar to saistītās iespējas, kādas šī situācija paver!

Mēs centāties rast atbildi uz jautājumu, kā mazināt aizbraukušo aizvainojumu un kā iekļauties sabiedrībā, atgriežoties uz dzīvi Latvijā, īpaši gadījumos, kad bērns, kuŗš nekad nav dzīvojis Latvijā, ir jā sagatavo Latvijas skolai.” Tāpat tika secināts, ka vairāki pasākumi sadarbības ietvaros patiesībā mēdz būt gluži pretēji iecerētajam, piemēram, nereti pasākumi, kuŗu mērķauditorija ir izbraukušie latvieši, mēdz radīt negatīvu noskaņu vietējos iedzīvotājos.

Diskusijā piedalījās latvieši no Norvēģijas, ASV, Kanadas, Lielbritānijas, Luksemburgas un Krievijas. Dalībnieki izmantoja arī izdevību iegūt plašāku informāciju par to, kādu atbalstu sniedz

Reģionālais remigrācijas koordinators, kādas problēmas palīdz atrisināt, kā arī par atbalstu uzņēmējdarbībā un citus aktuālus jautājumus.

Lai uzsāktu mērķtiecīgu darbu remigrācijas veicināšanai, 2018. gadā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) ir izveidojusi piecu reģionālo remigrācijas koordinātoru tīklu, nodrošinot vienu reģionālo koordinātoru katrā plānošanas reģionā. Koordinatori palīdz tautiešiem atgriezties mājās, bet pašvaldībām – atgūt savus iedzīvotājus.

Ikvienam interesentam ir iespēja bez maksas saņemt reģionālā koordinātoru konsultāciju par sev aktuāliem jautājumiem,

kas saistīti ar atgriešanos Latvijā konkrētā reģionā. Koordinators vienlaikus ir atbalsta persona, kas palīdz ārvalstīs esošajiem tautiešiem attālināti izvērtēt priekšrocības pārdomātam lēmumam, kā arī sagatavoties, lai veiksmīgi atgrieztos Latvijā. Katram remigrāntam ir individuālas vajadzības un apstākļi, kas jāņem vērā, tādējādi saziņas gaitā tiek apzināti visi interesējošie jautājumi, uz kuŗiem koordinators Latvijā palīdz rast atbildes, nepieciešamības gadījumā sadarbojoties arī ar pašvaldības un valsts iestādēm.

Vairāk skat. www.paps.lv (PAPS – Palīdzam Atgriezties Pašu Sētā)

VALIJA BERKINA

Polītiski represētie tiekas Ikšķilē

21. Latvijas Polītiski represēto salidojuma dalībniekus uzrunāja Valsts prezidents Egils Levits

Ikšķiles brīvdabas estrādē 3. augustā notika pirms 30 gadiem dibinātās Latvijas Polītiski represēto apvienības (LPRA) rīkotais 21. Latvijas politiski represēto personu salidojums. Vairākus tūkstošus dalībnieku no visiem Latvijas reģioniem sveica Valsts prezidents Egils Levits, 13. Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece, Viļa un Martas Vitolu dibinātā "Kokneses fonda" un Likteņdārza Padomes priekšsēde, Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete, kā arī citi.

Šogad apir 30 gadu, kopš pēc Ogres politiski represēto personu

kluba ierosmes 1989. gada 14. oktobrī notika biedrības LPRA dibināšanas pirmā konference. Tika pārstāvēti 23 klubi ar 471 delegātu no visiem valsts vēsturiskajiem reģioniem. Pieņēma Statūtos un ievēlēja valdi ar pirmo priekšsēdi Edmundu Būmani.

Pirmais Latvijas Polītiski represēto apvienības (LPRA) rīkotais salidojums Ikšķilē notika 1998. gadā. Tolaik LPRA valdes priekšsēdis Visvaldis Aivars ierosināja rīkot politiski represēto salidojumu, un šo ierosmi atbalstīja tieši Ikšķilē.

Polītiski represētie ik gadu pilsētās un novados pulcējas komū-

Kopā ar Latvijas valsts prezidentu Egilu Levitu

nistiskā genocīda upuru piemiņas dienās 25. martā un 14. jūnijā, lai godinātu 1941. un 1949. gadā uz Sibīriju aizvesto piemiņu. Ikgadējais salidojums Ikšķilē ir īpaši gaišs, jo tad tiekas likteņbiedri.

Šogad salidojumu atklāja LPRA valdes priekšsēdis Ivars Kaļķis. Ar klusuma brīdi pieminēja pērn aizsaulē aizgājušos vairāk nekā 800 represētos. Tad pārpildīto Ikšķiles brīvdabas estrādi uzrunāja

Latvijas valsts prezidents Egils Levits: "Jūs, šeit klātesošie, nonācāt tur, tālajos izsūtījumos Sibīrijā tāpēc, ka okupācijas vara baidījās no jums, no jūsu spēka un stipruma. Par spīti tā laika varas ļaunumam, jūs spējāt saglabāt ticību sev, ticību savai valstij un sniegt šo ticību nākamajam paaudzēm, tāpēc ir svarīgi, ka jaunā paaudze ieklausās jūsos, un arī šodienas salidojumā ir ne vien sirmas galvas, bet krietns pulks arī gados jaunu cilvēku." "Šodien ir iespēja apmainīties ar likteņstāstiem, kas iezīmē tragiskus laikus Latvijas tautas vēsturē. Spītējot skaudrajiem sāpju mēriem, cilvēki ir saglabājuši savu ticību Latvijai, neatkarībai un cilvēcībai. Pateicoties tiem, kuŗi izgājuši sāpju ceļus Sibīrijā, bijis iespējams gan Baltijas ceļš, gan Latvijas neatkarības atjaunošana," teica 13. Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece. Viņa arī uzticēja emocionālu personīgo stāstu par savu vecmāmiņu, kas nonāca izsūtījumā Krasnojarskā.

Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete pateicās klātesošajiem, kas ar savu pieredzi daļās un stāsta jaunajai paaudzei, ka no jebkuŗas, pat visbezcerīgākās dzīves situācijas var izkļūt, un sniedz spēku nepadoties pie šodienas grūtībām.

Šogad salidojumā piedalījās arī Starptautiskās Polītiski represēto personu asociācijas INTER ASSO prezidents Dr. Wolfgang-Kristians Fuks (Dr. Wolfgang-Christian Fuchs) un citu valstu pārstāvji.

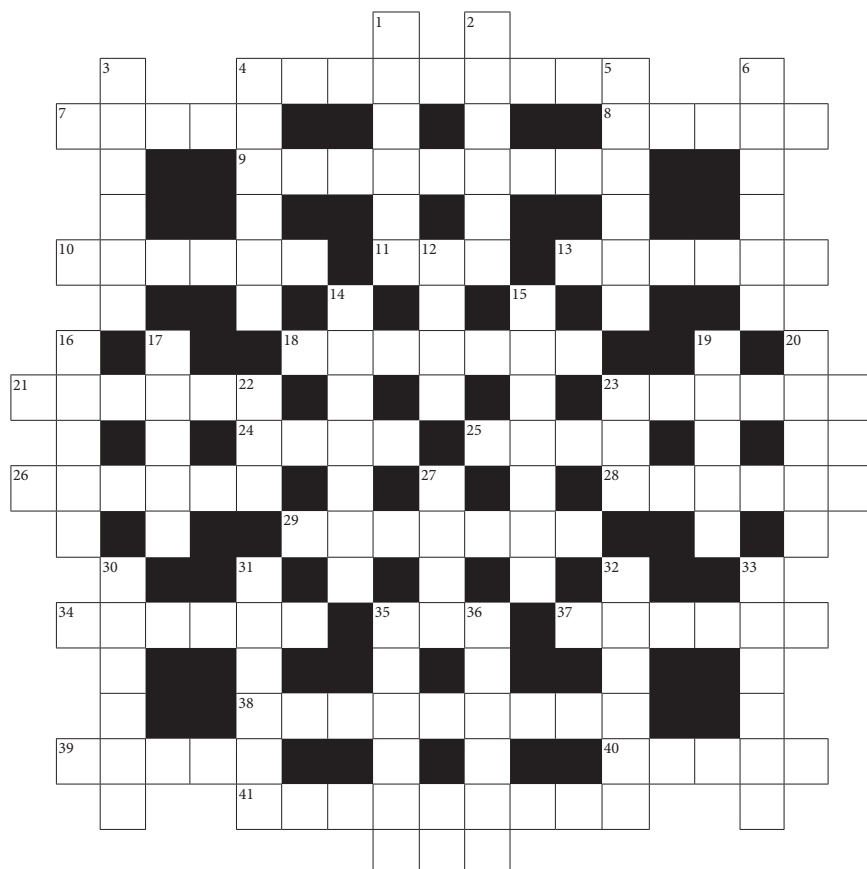
Pēc tam sekoja koncerts, kuŗu sniedza mūziķu apvienība "Tev tuvumā" un "Putnu balle", bet saviesīgajā daļā spēlēja grupa Opus C no Jelgavas.

LPRA valdes locekle režisore Dzintra Geka Valsts prezidentam Egilam Levitam un 13. Saeimas priekšsēdei Inārai Mūrniecei uzdāvināja grāmatu "Skola Sibīrijā".

Jau nākamajā dienā ceļā uz Sibīriju kārtējo, nu jau 12. reizi devās Dz. Gekas vadītā fonda "Sibīrijas bērni" ceļinieku grupa.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

las iedalījuma vienības Islandē. 6. Spurdzes. 12. Austrumģermāņu ciltis. 14. Pūšamais mūzikas instruments. 15. Kaitīgi kukaiņi. 16. Franču rakstnieks (1828-1905). 17. Gaŗuma mērvienība SI sistēmā. 19. Tēls V. Lāča romānā "Zvejnieka dēls". 20. Mongoļu lopkopis. 22. Gan viens, gan otrs no diviem iespējamiem. 23. Jēdziens ķīniešu filozofijā. 27. Vulkāns Itālijā, Sicīlijā. 30. Latviešu tautasdziesmas. 31. Maskēta. 32. Folkloras sacerējums. 33. Apdzīvota vieta Vecumnieku novadā. 35. Baŗas, nemiers. 36. Asējums.

Krustvārdu miklas (Nr. 28) atrisinājums

Līmeniski. 1. Skals. 5. Traps. 8. Komiska. 9. Vībotne. 10. Varšava. 12. Liet. 13. Redaktors. 14. Daka. 17. Krekers. 19. Aramiss. 21. Virza. 23. Kolektors. 24. Līvontāls. 26. Alise. 27. Gateris. 30. Kanēlis. 33. Lori. 34. Promenāde. 35. Usma. 38. Slepēni. 39. Krevete. 40. Sīriuss. 41. Ētaps. 42. Skate.

Stateniski. 1. Subrete. 2. Auts. 3. Skelets. 4. Direktors. 5. Taverna. 6. Akrs. 7. Stagari. 9. Vēlāk. 11. Arats. 15. Detektors. 16. Valentīns. 18. "Rigonda". 20. Stileti. 21. Vārna. 22. Avīze. 25. Rieteklis. 27. Galds. 28. Tērvete. 29. Serviss. 30. Kodekss. 31. Lestene. 32. Slate. 36. Veca. 37. Seda.

Līmeniski. 4. Informācijas daudzuma mērvienība. 7. Lieli dekoratīvi dārzi. 8. Valsts Āzijas dienvidrietumos. 9. Kustību kopums sveicienam. 10. Satrunējuši koka gabali. 11. Franču rakstnieks (1802-1885). 13. Somu pirtis. 18. Ierīce nogrimušu kuŗu izcelšanai. 21. Daugavas pieteka. 23. Senlaiku zelta monēta arābu austrumos. 24. Pilsēta Čehijas dienvidaustrumos. 25. Pilsēta Vidzemē. 26. Bezdarbīgi, nekustīgi. 28. Astoņu dalībnieku an-

samblis. 29. Nolikums, reglaments. 34. Satīts veidojums lodes formā. 35. Lielfeodāļa tituls Indijā. 37. Latviešu komponiste, pianiste (1902-1977). 38. Daudzveidīga, tāda, kas sastopama vairākās formās. 39. Maisīt. 40. Instruments vītņu griešanai. 41. Latviešu aktrise (1858-1936).

Stateniski. 1. Sīki, precīzi izgatavoti paraugi, modeļi. 2. Mali galvaspilsēta. 3. Valsts Arabijas pussalā. 4. Vēsturisks novads Alpos. 5. Administratīvi teritoriā-

Vēlaties uzzināt
par tautiešiem Lielbritānijā?

www.latviesiem.co.uk

Aicinām arī Jūs, cienijamo lasītāj, kļūt par Likteņdārza atbalstītāju! Aicinām piedalīties mūsu pasākumos vai arī ziedot, naudu ieskaitot

Sanēmējs: Nodibinājums "Kokneses fonds"

Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija

Reģistrācijas numurs: 40008092535 A/S "SEB Banka"

Kontā: LV10UNLA0050006878844 SWIFT: UNLALV2X

vai starpniekbankās:

Skandināviska Enskilda Banken AB, Stockholm SWIFT/BIC: ESSE SE SS

The Bank of New York Mellon, New York ABA: 021000018,

Konts: 8900106808, SWIFT/BIC: IRVTUS3N

The Toronto-Dominion Bank, Toronto SWIFT/BIC: TDOM CA TTTOR

National Westminster Bank Plc, London Sort code: 60-00-04,

SWIFT/BIC: NWBK GB 2L

Skandināviska Enskilda Banken AB, London Sort code: 40-48-65, SWIFT/BIC: ESSE GB 2L

Vairāk par iespējām pārskatīt Jūsu ziedojumus un citu tuŗu informāciju skat. Likteņdārza jeb "Kokneses fonda" mājaslapā

liktenadarzs.lv

LĀSMA GAITNIECE

Bēgļu ceļos. No Sunākstes līdz Rucavai

Skaistā, saules pielietā 2. jūlijā dienā radu un draugu pulkā savu 90. dzimšanas dienu svētiņa Latvijas Zinātņu akadēmijas Sēlijas asociācijas goda biedrs, publicists un 13 kultūrvēsturiskas ievirzes grāmatu autors Uldis Lasmanis. Gandrīz neticams, fantastiska piedzīvojumu romāna sižeta cienīgs ir jubilāra dzīvesstāsts. Tajā netrūkst ne pārsteidzošu likteņa pavērsienu un nejausību, ne arī paradoksu. Kaut vai tas, kā cilvēks ar nepareizu, ar Sibīriju saistītu biogrāfiju padomju gados varējis ieņemt Latvijas lielākā universālveikala direktora vietnieka posteni.

Neaizmirstams dzīves posms Lasmaņa kungam saistīts ar Rucavu, Lietuvas pierobežā piedzīvoto un pārdzīvoto. Tas noticis tālajā 1944. gadā, taču gaviļniekam ļoti labi saglabājies atmiņā. It kā bēgļu gaitu notikumi un "Pomeru" mājās piedzīvotais būtu noticis vien pirms pāris dienām. Pieredzēto Rucavā un "Pomeros" Uldis Lasmanis attēlojis savās autobiogrāfiskajās grāmatās "Tēva gadsimts" (2001) un "Dēla gadsimts" (2006), kā arī labprāt dalās atmiņās ar laikraksta *Laiks* lasītājiem.

Jūs esat dzimis un audzis Sunākstē, Sēlijā, taču bērnības atmiņas saistās arī ar Rucavu. Kā tur nokļuvāt?

Uz Rucavu mūs ar vecākiem, brāli Valdi un mazo māsiņu Laimu aizveda bēgļu gaitas Otrā pasaules kara izskaņā. 1944. gada pavasarī un vasarā atnāca zem tiešas kara zīmes. Sunākstes pamatskolā, kur tolaik mācījās, iekārtojās vērmachta kara hospitālis. Mūs tur pat tuvumā nelaida, pa gabalu vērojām iznesto skolas solu kalnus. Kaimiņu Druvu māju teritorijā, Pirmā pasaules kara vācu kapos, apmetās kāda kara spēka daļa, kuŗas pārstāvji staigāja pa apkārtnē mājām, pirkdami *Butter, Eier, Speck*. Pie mums divi jauni zaldāti sarunāja ar tēvu par teļa maiņu pret ratu gumijas riteniem. Likt lietā tos gan nepaspējām. Atceros lielo satraukumu sakarā ar padomju armijas izrāvienu uz Jelgavu un aiz Tukuma. Neviens neko īsti nezināja, tikai lielgabalu dunoņa rietumos apauga ar visneiedomājāmākajām baumām. Tad, kādā augusta dienā, pēkšņi pazuda visas vācu lidmašīnas *Junkers*, debesis kļuva pilnīgi tukšas. Vācu radio, arī prese ziņoja, ka sākusies sabiedroto invāzija Francijā. Tajā laikā mans tēvs un desmitiem citu Sunākstes saimnieku jau labu laiku gatavojās bēgļu gaitām.

1944. gada vasara bija reti auglīga, smagās rudzu vārpas stiebrus vai lauza. Zemnieka tikums lika līdz pēdējam cerēt, ka varbūt kas mainīsies, nebūs jāpamet mājās, iedzīve. Kā citādi lai izskaidro faktu, ka 2. vai 3. augustā mēs noplāvām, sasējām kūlišos un salikām stabiņos vairākus hektārus rudzu, bet nākamajā dienā trijos pajūgos devāmies Daugavas virzienā?

Rucavu sasniedzām 1944. gada oktobra pirmajās dienās. Pirms tam priecājāmies par Dunikas un Bārtas akurātājām, krāsotājām mājām, arī skaistajiem niedru jumtiem. Brīvdabas mūzeju toreiz vēl nebijām redzējuši, salmu jumtu Sunākstē, mūsu pusē, nebija. Lieto plānus koka dēlišus, ko sauca par šķindelēm. Mežu, galvenais eglu, apkārt liku likām.

Uldis Lasmanis pēc valsts galveno apbalvojuma – Atzinības krusta – saņemšanas no prezidenta Raimonda Vējoņa rokām 2016. gada 4. maijā // Foto no Ulda Lasmaņa personīgā archīva

Kādi bija iespaidi, nonākot Rucavā? Vai tos vēl atceraties?

Kā nu ne?! Klistot divas oktobra dienas pa Lietuvas, tad Latvijas – Rucavas mežu ceļiem, redzējām, ko nozīmē piefrontes josla ar mirušiem un dzīviem formās tēptiem cilvēkiem. Arī civilistiem cepurēs un lakatiņos. Droši vien jau šajās dienās vecāki saprata, ka par atgriešanos nav ko domāt. Turklāt, vai varēja paredzēt, kā ar fronti, vai vācieši nemēģinās no Kurzemes izlauzties, pārraut Rucavas – Sventājas padomju kara spēka žņaugu, kā tas jau bija noticis pie Tukuma?

Otrās dienas vakarā, netālu no Lietuvas robežas, 12 kilometrus aiz Rucavas, sasniedzām "Pomeru" mājās, kur bija apmetusies padomju kara spēka daļa. Kad mamma, kas dzimusi un skolā gājusi Maskavā, tūrā, gramatiski pareizā krievu valodā uzrunāja braša izskata kapteini, kurš sēdēja mājās palieveni ar bajānu rokās, viņš mammu ar savu izturēšanos vispirms samulsināja, tad spēja priekā pat apskāva. Izrādījās, visā apkārtnē nebija neviena, kas kaut vārdu saprasta krieviski! Lūdzu, tur tā lielā istaba jūsu, tur gan saimniece jau gados, tāda jocīga. Būsiet mūsu tulks, varbūt arī ēst gatavosiet! Tā mēs iekārtojamies "Pomeru" mājās lielākajā istabā. Saimniecības īpašnieki, pagasta inteligences pārstāvji, bija aizbēguši uz Liepājas pusi īsi pirms krievu ienākšanas. Viņus, šķiet, paspēja brīdināt lietuviešu bēgļi. Savukārt *jocīgā vecenīte* bija aizbēgušā vīra vai sievas māte, tipiska rucavniece, kuŗa valkāja garus, melnus lindrakus ar sarkanu apakšmalu un, sarunādamās ar mums, lietoja sākumā vēl nesaprotamus vārdus "riedīt", "subene", "sprākle", "rāceņi" un citus.

Jāatzīst, paēduši bijām labi. Mums tika maltīte no kareivju katliem. Pie amerikāņu tauku un konservu mucām, krievu prosas klāt nāca vietējo, aizbēgušo zemnieku rēgulāri kauto liellopu gaļa vai cūkgaļa, arī atstāto kāpostu kaudzes. Galvenā ēdiena gatavotāja bija mamma.

Viena nelaime mūs vajāja gan: visiem bija utis. Un kā lai nebūtu: ja vienā 20 kvadrātmetru istabā gulējām ducis lielu un mazu, cits citam blakus. Centāmies izlīdzināties gan ar petroleju, gan citām smērēm, bet veltīgi, jo nebija ne iespēju karstēt, ne zīda kreklus. Tolaik uzzinājām, ka vismaz virsniēki nēsāja

UZZINĀI:

Uldis Lasmanis dzimis 1929. gada 2. jūlijā Sunākstē, "Lejasārguļu" mājās, Elvīras un Voldemāra Lasmaņu ģimenē kā vecākais dēls. Savu pirmo izglītību guvis Sunākstes pamatskolā un Jēkabpils ģimnazijā. 18 gadu vecumā deportēts un nonācis urāna raktuvju rajonā Jakutijā; Dienesta gadus Padomju armijā pavadījis Turkmenistānā.

Ilgus gadus strādājis Rīgas Centrālajā universālveikalā (RCUV), sākot ar pārdevēju un beidzot ar direktora vietnieku, un Galvenajā apdrošināšanas pārvaldē.

Sarakstījis 13 kultūrvēsturiskas ievirzes grāmatu, no kuŗām četras jeb tetraloģija veltīta Bergu dzimtai, galvenokārt latviešu jurista, sabiedriskā darbinieka un Kārļa Ulmaņa visskārākā opozicionāra Arveda Berga (1875-1941) dzīvei un darbībai.

2016. gada 4. maijā no Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa saņēmis valsts galveno apbalvojumu – Atzinības krustu.

Izaudzinājis divus bērnus – dēlu Jāni un meitu Zani; ir vectētiņš mazbērniem Jānim un Mārtiņam, vecvectētiņš mazmazbērniem Jānim, Annai un Elzai. Būšot vēl!

Brāli Valdis (no kreisās puses) un Uldis Lasmaņi vēl savās dzimtajās mājās. 1940. gada 1. septembrī pirms vai pēc skolas apmeklējuma. Fotografējis abu puīšu krusttēvs – mātes Elvīras brālis Oskars Freimanis // Foto no Ulda Lasmaņa personīgā archīva

zīda veļu pat tad, kad tā jau bija reizu reizēm lāpīta un novalkāta, jo zīdā utis nemetas. Bija, protams, spekulanti, kas zīda apakšveļu veda no Kēnigsbergas puses, to piedāvādami un prasīdami dārgi vai arī apmaiņā mantas, ko nespējām dot.

Ko vēl atceraties saistībā ar "Pomeru" mājām?

"Pomeri" atradās netālu no Latvijas – Lietuvas robežupes Sventājas. Visiem – gan vietējiem iedzīvotājiem, kuŗi bija palikuši, gan mums, bēgļiem, – bija jāpilda dažādas šķūtišas. Tas ir: jābrauc ar pajūgiem ceļu remonta darbos, arī dzelzceļa būvē, ko diezin kāpēc bija uzsākušas armijas sapieru vienības no Liepājas piefrontes uz Lietuvas pusi. Mums skaidroja, ka slīdes būšot līdz pašai Klaiņpēdai, lai vajadzības gadījumā pārsviestu tehniku un kara spēku no Kēnigsbergas frontes uz Liepāju un otrādi. Nezinu, vai paredzamo platsliežu ceļu izbūvēja, jo darbi notika laikā, kad pa šoseju joņoja motocikli un blakusvāģa sēdētājs caur ruporu kļiedza: "Do Berlīna 200 kilometrov!"; pēc pāris stundām: "Do fašist-skroj stolice 190!!!" Mēs ar Nidas ciema vienaudzi Arvidu Paipu, tāpat kā desmitiem citu pajūgu, karjērā lāpstojām ratos granti, vedām pāris kilometru uz dzelzceļa stīgu. Ziemā silta, zeme nebija sasalusi, un mūsu lāpstas gan karjērā, gan ceļmalās atsedza nedaudz piebērtus kritušo liķus. Ja izrādījās vācieši, tūlīt bija klāt būvbataljona kareivji, izčamdīja kabatas, noņēma pulksteņus, laikam pētīja pat zobus. Savukārt kritušos brāļus neaizskāra, tūlīt izsauca speciālu apbedīšanas komandu. Lai izvairītos no garām darba stundām, kopā ar Arvidu sadomājām kādus štukus, laidāmies prom trijātā; trešā bija kēve Hilda – ļoti laba vezumniece ar dzeltenām, košām krēpēm un

baltu lāsi pierē.

Pārlaiduši ziemu, Rucavu atstājāt?

Jā, tā bija. Rucavā pavadītā zīma mums pagāja gandrīz vai bez tēva, kuŗš bija iestājies darbā Liepājas aprīņa izpildu komitejā. 1945. gada pavasarī Latvijas dienvidrietumos sākās pāris nedēļu agrāk nekā mūsu Augšzemē. Arī zīma bija manāmi siltāka. No tēva ziņas pienāca ar kara šoferiem, pagasta valdes ziņniekiem, pat pa armijas lauku telefonu, ko organizēja mūsmāju kapteinis, taču aprīļa sākumā viss aprāvās. Mums, bērniem, neko neteica, taču pēc mammas sadrūmušā skata varēja just ko sliktu. Tagad grūti vairs pateikt, kāds bija iemesls mātes lēmumam posties atpakaļ uz Sunāksti: vai tā bija tēva pazušana vai apstākļi, ka arī mūsu istabas kaimiņš Miltiņš posās ceļā. Mantu savākšana daudz laika neprasija. Kapteinis piešķīra pusmucu amerikāņu gaļas, tauku, mamma saņēma cepa maizi, un devāmies ceļā.

Šķērsojām Sventājas upi, un drīz vien nokļuvām Pluņģē. Pēc gandrīz 10 dienu ceļojuma sasniedzām Skaistkalni. Pabraucām uz Neretas pusi un palikām pa nakti kādā meža pļavas šķūnī. Kartes mums nebija, bet ar mammu spriedām, ka līdz Sunākstei vēl aptuveni 40 kilometru. Braucām visu nākamo dienu, mērķis bija pagasta centrā nokļūt pēc pusnakts, jo galā negribējās nokļūt, Sunākstes sarkano varasvīru skatu pavadītiem.

Jā, šis dzīves posms man patiesi ir neaizmirstams. 1997. gada vasarā kopā ar ģimeni aizbraucām uz Rucavu un uzmeklējām arī "Pomeru" mājās. Tās izskatījās nožēlojami – visu pamestas, bez logiem un durvīm... Žēl, protams, ka tā!

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tāl. (redakcijā) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem Rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtītāt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.
Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtītāt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu visleģīgā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:

Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka,

nr.:LV60UNLA0050018705154, vai,

sūtīt naudu vai čeku *Brīvās Latvijas* atbalstam

mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis,**

Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick,

Northants, NN6 7TJ.

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SMAIĻOTĀJS AKMENS
IZCĪNĀ ZELTA MEDAĻU

Latvijas smaiļotājs **Roberts Akmens** Rumānijas pilsētā Pitești izcīnīja zelta medaļu pasaules U-23 čempionāta sacensībās 200 m distancē. Akmens finālā distanci veica 35,060 sekundēs.

Otro vietu izcīnīja ukraiņš Ivans Semikins, kurš latvietim zaudēja 0,118 sekundes, bet trešais bija polis Bartošs Grabovskis, kurš atpalika 0,138 sekundes.

Jau priekšsacīkstēs Akmens sasniedza piekto ātrāko laiku. Savukārt pusfinālā viņš bija trešais ātrākais, 200 metrus smaiļojot 37,218 sekundēs un iekļūstot A finālā. Šajās sacensībās startēja 33 smaiļotāji. 2014. gadā Akmens kļuva par vicečempionu junioru konkurencē.

LATVIJAS VĪRIEŠU
BASKETBOLA IZLASI
VADĪS ŠTELMAHERS

Latvijas Basketbola savienības (LBS) valde Latvijas vīriešu izlases galvenā trenera amatā apstiprināja Robertu Štelmaheru. Viņš jau iepriekš strādājis Latvijas izlases treneru kopā.

Roberts Štelmahers pēc savas vienības uzvaras Baltijas čempionātā // Foto: LETA

Uz Latvijas izlases galvenā trenera amatu pretendēja arī turks Oktajs Mahmuti. Latvijas izlases ģenerālmenedžeris Artūrs Štālbergs bija uzrunājis arī itālieti Andreu Trinkjēri, taču klubs viņam liedza pretendēt uz šo amatu. 45 gadus vecais Štelmahers iepriekšējos divus gadus vadīja

Latvijas komandu *Ventspils*, bet šovasar viņš pārņēmis Igaunijas čempiones Tallinas *Kalev/Cramo* stūri. Treneņa karjēru Štelmahers sāka 2009. gadā, kad kļuva par Lietuvas kluba Viļņas *Perlas* galveno treneri, bet nākamā gada oktobrī viņš pēc galvenā trenera atlaišanas īsu brīdi vadīja Lietuvas spēcīgo klubu Viļņas *Lietuvos rytas*. Pēc tam gan Štelmahers atgriezās *Lietuvos rytas* fārmklubā *Perlas*.

“Man ir liels gods kļūt par izlases galveno treneri. Ceru palīdzēt tai sasniegt pēc iespējas lielākus panākumus. Jānovēl basketbolistiem veselība un vēlētājiem veselība uz izlasi,” sacīja Štelmahers. “Jāskatās, kādi būs spēlētāji, no tā veidosim spēles plānu. Izlases trenerim jāstrādā jau ar gatavu produktu. Būs tikai dažas dienas, lai no kluba pārietu uz izlasi. Par kaut kādiem principiem runāsim tad, kad gatavosimies konkrētam pretiniekam. Pievērsīsim uzmanību gan uzbrukumam, gan aizsardzībai. Šajās dienās veltīsim uzmanību vairāku lietu atkārtotāšanai.” Arī pašam trenerim regulāri vēl ir daudz jauna, ko apgūt, bet šobrīd palīdz iekrātās zināšanas no iepriekšējās pieredzes. “Visi iepriekšējie izlases treneri ir ko devuši. Mācos no visiem, no kuriem vien var mācīties,” teica izlases vadītājs. Treneris arī uzsvēra, ka sasniegt 2021. gada Eiropas čempionātu ir tikai pašu spēkos. “Jebkura komanda māk spēlēt. Tāpat kā mums ir talantīgi spēlētāji, tā arī citiem. Jācinās par katru bumbu, tad viss būs kārtībā. Karjēras laikā esmu ticis ar visiem latviešu NBA spēlētājiem. Principā zinu visus basketbolistus.”

U-18 RINDĀS IEVĒRO
KRISTAPU ĶILPU

Latvijas U-18 vīriešu basketbola izlase Grieķijas pilsētā Volosā Eiropas čempionāta astotdaļfinālā ar rezultātu 52:87 (18:18, 10:32, 8:23, 16:14) zaudēja līdzaudžiem no Spānijas. Zaudējuma dēļ Latvijas jaunie basketbolisti meistarācīkstēs turpināja ceturtdaļfinālā par 9. līdz 16. vietu, kur ar 57:95 piedzīvoja neveiksmi pret Vācijas basketbolistiem.

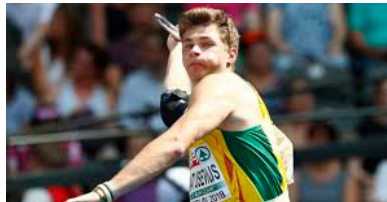

Kristaps Ķilps

Latviešu aizsargs Kristaps Ķilps Eiropas U-18 čempionātu basketbolā noslēdzis kā trešais labākais piespēlētājs. Ķilps pēc apakšgrupu turnīra šajā rādītājā bija līderis, bet turnīra tūpinājumā komandas sniegums kritās. Ķilps septiņās spēlēs vidēji asistēja 6,0 rezultatīvos uzbrukumos, kamēr labākais ar 9,6 piespēlēm bija nīderlandietis *Keje van Vursts de Vriss*. Tāpat viņš bija rezultātīvākais Latvijas basketbolists šajā čempionātā, caurmērā vienā spēlē gūstot 11,4 punktus, kas deva 22. vietu. Turnīra rezultātīvākais spēlētājs ar vidēji 21,0 punktu spēlē bija melnkalnietis Bojans Tomaševičs. Savukārt par turnīra labāko snaiperi kļuva Roberts Bērze, kurš grozā raidīja 50% trejaču. Viņš realizēja 14 no 28 tālmetieniem, dalīdams pirmo vietu ar serbu Aleksandru Laganoviču, kurš gan izmeta uz pusi mazāk trīspunktnieku.

LIETUVĀ ŠĶĒPS
LIDO 89,17 m

Lietuvas šķēpmetējs Edis Matusevičs valsts čempionātā Palangā uzvarēja ar 89,17 m tālu metienu. Tas ir jauns valsts rekords, kas par 4,24 m pārsniedz iepriekšējo.

Edis Matusevičs

Tas šobrīd ir trešais labākais sasniegums pasaulē. Tālāk par Matuseviču metuši igauņi Magnus Kirts – 90,61 un vācietis Andreass Hofmans – 89,65 m. Latvijas rekordu pirms 12 gadiem sasniedza Vadims Vašļevskis – 90,73 m.

Viļņā notika tradicionālais **Baltijas U-18 komandu čempionāts vieglatlētikā**, kur pēc 15 gadu pārtraukuma pārliecinošu uzvaru svinēja Latvijas vieglatlēti. Latvijas komanda guva 286 punktus. Lietuvas un Igaunijas komandām punktu summa vienāda – 230 punkti. Igaunij otri, jo viņiem desmit, bet lietuviešiem – astoņas uzvaras individuālajās disciplīnās. Latvijas izlases līderi izcīnīja 19 pirmās vietas. Turklāt astoņas disciplīnās Latvijas vieglatlēti sasniedza sezonā labākos rezultātus, bet vienā atkārtoja. Iepriekšējās divās reizēs Latvijas jaunieši bija trešie, bet pēdējo reizi uzvaru komandā vērtējumā guva 2004. gada vasarā, kad sacensības notika Valmierā.

BASKETBOLS

Latvijas basketbols saņēma priecīgas vēstis no Ženēvas – četri tiesneši un viens komisārs nopelnījuši **FIBA kategoriju**, iegūstot tiesības pārstāvēt valsti starptautiskā līmeņa sacensībās visā pasaulē. Anna Belousova un Kristīne Simanoviča **kļuvas par pirmajām sievietēm – FIBA kategorijas tiesnesēm** – Latvijas vēsturē. Starptautisko tiesnešu pulku papildina arī Einārs Tukīss un Rīvars Helmšteins.

Anna Belousova, komisāre Ilze Gūtmane un Kristīne Simanoviča: pirmās FIBA kategorijas pārstāves Latvijas vēsturē

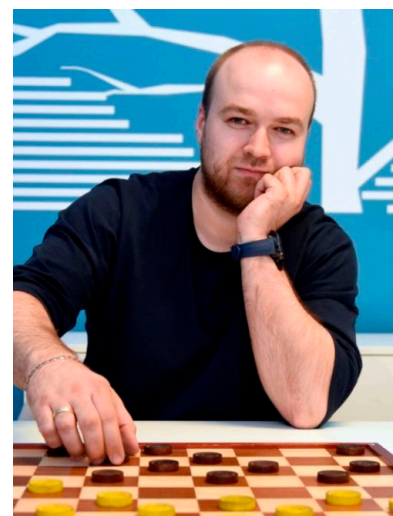
UEFA FUTBOLA
KLUBU TURNĪROS

Futbola klubs *Rīga* UEFA Eiropas līgas kvalifikācijas otrajā kārtā izslēdza Polijas čempioni *Glivices Piast*. Pirms tam rīdzinieki apstājās UEFA Čempionu līgas kvalifikācijas pirmajā kārtā, kur atzina īru vienību *Dundalk* pārākumu. *Rīga* Eiropas līgā startē čempionu grupā, līdz ar to saņems pretī UEFA Čempionu līgas kvalifikācijas trešās kārtas zaudētāju. *Ventspils* Eiropas līgas kvalifikācijas pirmajā kārtā uzveica Albānijas komandu *Duresi Teuta*, bet otrajā kārtā apturēja Maltas klubu *Gziras United*. Abām Latvijas komandām vēl priekšā cīņas kvalifikācijas trešajā kārtā, kur rīdzinieki tiksies ar Somijas klubu *Helsinki HJK*, bet *Ventspils* mēros spēkus ar Portugāles vienību *Gimarašas Vitoria*. Lai iekļūtu UEFA Eiropas līgas grupu turnīrā, ir jāpārvar trīs kvalifikācijas kārtas un izslēgšanas spēļu kārtā. *Ventspils* ir vienīgā Latvijas komanda, kas spēlējusi Eiropas līgas grupu turnīrā.

DAMBRETE

Latvijas dambretists **Roberts Misāns (attēlā)** 86 sportistu konkurencē izcīnīja piekto vietu Rīgā notiekošajā pasaules čempionātā ātrspēlē.

Misāns 11 kārtās piecreiz uzvarēja, reizi zaudēja un piecreiz

spēlēja neizšķirti, sakrājot 15 punktus. Dāmu konkurencē no Latvijas pārstāvēm veiksmīgākā bija Zoja Golubeva, izcīnot 10. vietu. Komandu ieskaitē vīrieši ierindojās sestajā, sievietes – ceturtajā vietā.

AUTOSPORTS

Latvijas rallijkrosa braucējs **Jānis Baumanis** no *Stard* vienības Kanadā pasaules čempionāta septītā posma finālā prestižākajā *SuperCar* klasē izcīnīja otro vietu, sasniedzot savu karjēras augstāko pozīciju. Finālā Baumanis startēja no otrās rindas un jau no pirmā apla ierindojās uzreiz aiz līdera *Andrēasa Bakerūda* un šādi arī turpināja visu braucienu, lai arī sāncensī viņam bija tuvu aiz muguras.

Ceturtajā aplī Baumanis bija iekrājis nelielu rezervi pār trešajā vietā esošo *Timuru Timerzjanovu*. Pasaules čempionāta kopvērtējumā pēc sešiem posmiem līderis ar 145 punktiem ir zviedrs *Kevinss Hansens*, kuram ar 138 punktiem seko norvēģis *Bakerūds*. Tikmēr trešo vietu ar 129 punktiem ieņem līdera brālis *Timijs Hansens*, ceturtais ar 115 punktiem ir *Niklass Gronholms*, bet Baumanis ar 111 punktiem atrodas piektajā pozīcijā. Savukārt **Reinis Nitišs** ar dalību divos posmos iekrājis 26 punktus un atrodams 16. vietā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas Evaņģēliskā draudzē, Rīgā, Akas ielā 13. Nākamie dievkalpojumi: **11. augustā** plkst. 13 Rīgā, Akas ielā 13 (ar kafijas galdu un svētdienas skolu), **25. augustā** plkst. 13, **8. septembrī** plkst. 13 (draudzes kopsapulce), **22. septembrī** plkst. 13, **13. oktobrī** plkst. 13 (ar kafijas galdu un svētdienas skolu), **27. oktobrī** plkst. 13.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Frankfurtē pie Mainas, Emmaus draudzes baznīcā, *Alt-Eschersheim 22, Frankfurt-Eschersheim* dievkalpojums **29. septembrī** un **8. decembrī** plkst. 14. Dievkalpojums vadīs mācītājs *Rolands Eimanis*. Pēc dievkalpojuma – kopīgs kafijas un tējas galds

Draudzes namā. Informācija par dievkalpojumiem atrodama arī *Frankfurtē Latviešu biedrības mājaslapā: http://frankfurtelatviesi.lv/dievkalpojumi*.

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, *Sankt Ludwig, Bismarck und Wredestrasse* krustojumā, svētdien, **11. augustā**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos mācītājs *Rolands Eimanis* un diakone *Rasma Gundega Ieviņa*. Pēc dievkalpojuma sekos sabiedriskā pēcpusdiena ar azaidu groziņu veidā Draudzes namā.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, **18. augustā** plkst. 11 dievkalpojums ar mazu bērnu kristīšanu. Kalpo diak. *L. Urdze*, pie ērģelēm *Dr. A. Rosenberg*. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Beckhofas latv. baznīcā (*Am Beckhof 44, Bielefeld*) **1. septembrī** plkst. 14.30 dievkalpojums. Kalpo diak. *L. Urdze*.

Pēc dievkalpojuma kafijas galds Draudzes namā.

Annabergā, pils kapelā, *531275 Bonn, Annaberger Str. 400*, svētdien, **22. septembrī**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldu. Dievkalpojumu vadīs mācītājs *Rolands Eimanis*. Pēc dievkalpojuma sadraudzīga tikšanās pie kafijas galda.

ĪRIJA

Kristus Apvienotās ev. lut. draudzes dievkalpojumi: 11. augustā, plkst. 14 *St. Finians Church, 24 Adelaide Road, Dublin 2*. Par izbraukumiem sīkāka informācija sekos vēlāk, tā būs pieejama portālā *baltic-ireland.ie*, draudzes mājaslapā *www.irijasdraudze.org*, kā arī sociālajos tīklos *Facebook* un *draugiem.lv*.

307_{LV}

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

PĒRK

Nopirkšu **īpašumu ar mežu**.
Tāl.: +371 24002400